

Jernbane-Bladet

Ericsson lokaltelefoner

Hurtig og sikker intern kontakt er vigtig. Ericsson lokaltelefon-anlæg sparer tid og giver smidig arbejdsgang.

Ericall contactor personsøgeanlæg

Den usynlige tråd direkte til alle nøglepersoner. Ericall giver bevægelsesfrihed uden at kontaktmulighederne forringes.

Ericom samtaleanlæg

det avancerede system med to vigtige funktioner i samme apparat: Højtaltende, når det står på bordet - diskret lavttalende, når det løftes til øret.

Ericsson

**Ericsson
bringer
mennesker
på talefod**

Glostrup telefon 02 - 96 61 33
Risskov telefon 06 - 17 45 00

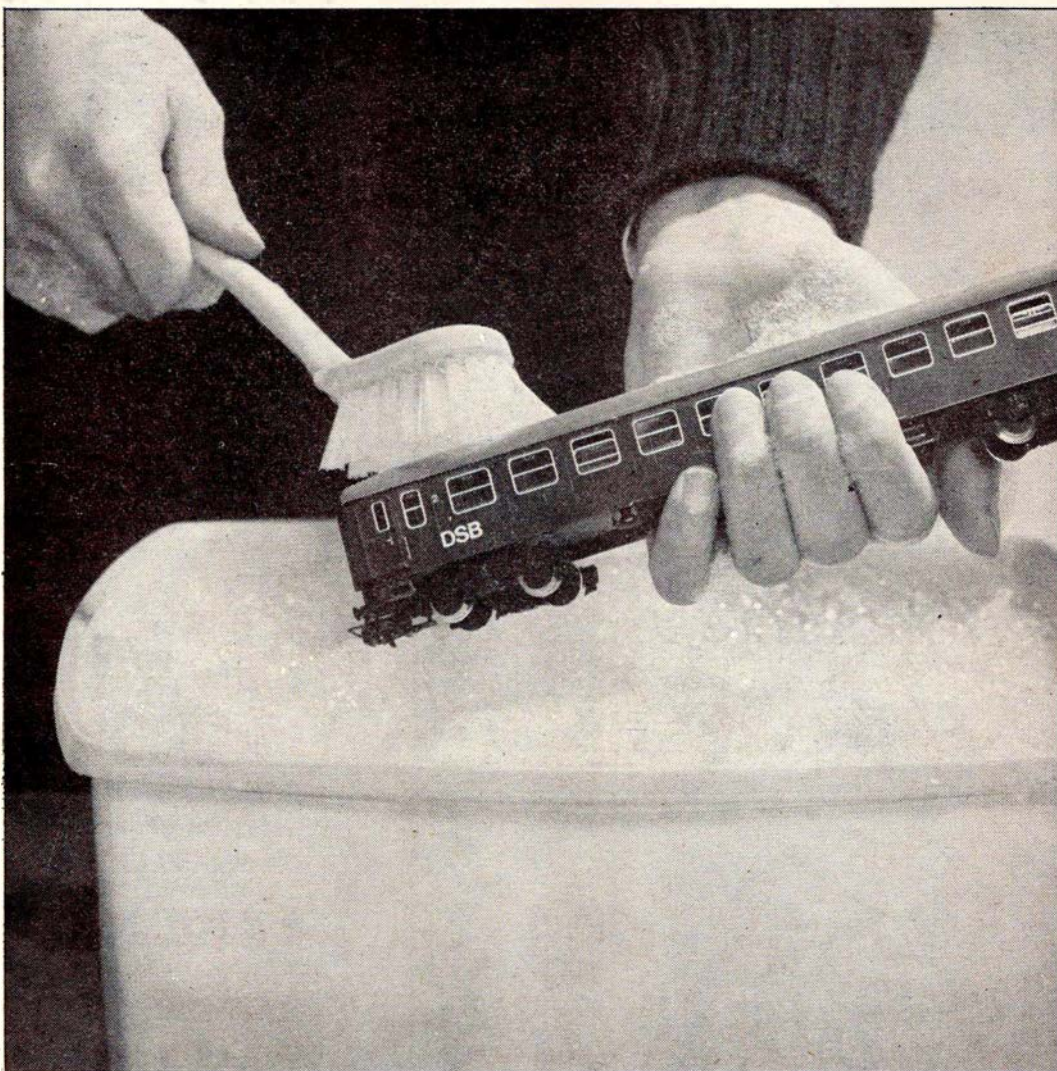
33. ÅRGANG

8

AUGUST 1976

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Vand og sæbe skal der til...

og støvsugere, børster, specialredskaber m.m.
Men fremfor alt friske folk, som sætter en ære i at
aflevere rene og pæne vogne til DSB
og deres kunder.

De friske folk kommer fra DDRS,
Det Danske Rengøring Selskab.

Jernbane-Bladet

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:

Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søværnet 28, 4930 Maribo

Abonnement

28,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 1 06 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af

Dansk Fagpresseforening
og

International Tidsskriftsfederation

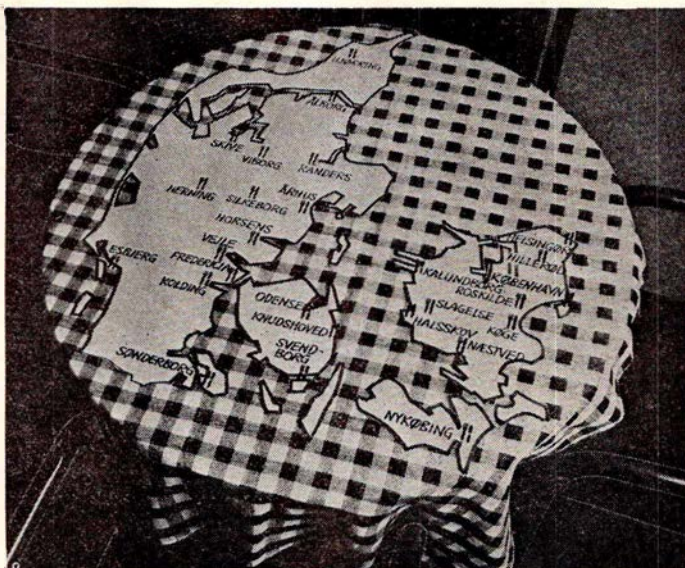
Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Hørfølge Bogtrykkeri . Hørfølge

AUGUST 1976

August causeri	5
Månedens emner	6
Månedens foto	7
Vi har modtaget	9
Erindres det	11
Odense-Svendborg Banen fejret på behørig vis	12
Landet rundt	13
Militærtog på VNJ	14
Sagt og skrevet	16
Privatbanenyt	16
Færgenyt	17
Nyt fra udenlandske baner	17
På fodtur	18
Fra det gamle reglement	18
Mystiske fotografier opklaret	19
Ny lokomotivgeneration	19
Fra klubberne	23
Mødested	25
Dødsfald	25
Boghjørnet	26
Humørspalten	26

Næste nummer: Østrig – landet med de små stille baner.

hele Danmark til bords

DSB restauranter er vel nok Danmarks største kæde af restauranter – nu med ialt 27 restauranter samt 48 mini-barer fordelt over hele landet.

DSB restauranter lægger vægt på god mad til rimelige priser, samt en høflig betjening i et hyggeligt miljø.

DSB restauranter

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK
CHOKOLADE
DAGBLADE
UGEBLADE
MÅNEDSBLADE
BILLIGBØGER
PAPIRVARER
TOILETARTIKLER
FILM
m. m.

NKT

---

kabler og ledninger

■ **Hovedkontor:**
La Cours Vej 7,
2000 København F.
Tlf. FAsan (01 32) 70 00

■ **Jyske afdeling:**
Graham Bells Vej 21,
8200 Århus N.
Tlf. (06) 16 51 11

■ **Odense afdeling:**
Blangstedgårdsvej 11,
5100 Odense.
Tlf. (09) 12 06 43

August causeri

SAMSINGERNES MERITER

DET ER IKKE altid lykken at bo på en mindre ø. Nok er de små øsamfund på papiret den rene idyl, men der er også problemer forbundet med at etablere sig et sådant sted.

Problemerne er først kommet frem i dagens lys ved dannelsen af en forening af disse danske småøer, hvor nogle dog ikke er så små alligevel.

Et af de presserende problemer er forbindelsen med omverdenen. Små færger er i de fleste tilfælde bindeleddet mellem ø og fastland, men på grund af det ofte ringe trafikgrundlag er økonomien for færgeruterne i en elendig stand. Derfor har man hidtil været nødt til at opkræve store priser for befordring, hvilket naturligvis har stillet øboerne i en endnu ringere situation.

Disse problemer med økonomien er flere steder løst ved tilskud fra amt og kommuner, så der er skabt muligheder for et rimeligt prisniveau. Ligeledes er antallet af færgeruter også flere steder øget efter krav fra de kommunale myndigheder, mod at disse så yder en passende kompensation til merudgifter. Men et sted har vi i dagspressen i den sidste tid kunnet følge beboernes trængsler på nært hold.

Det er på kattegatøen Samsø, hvor man har fået en færge mindre til at betjene sig. Hidtil har DSB sejlet med to færger – førhen skibe – på ruten Kalundborg – Samsø – Århus, men efter salget af M/F FREJA til den italienske by Napoli besejles øen kun af M/F KALUNDBORG, og det er begrænset, hvad denne ene færge formår at klare, når den både skal sejle til Sjælland og Jylland.

»M/F FREJA var for gammel, den var kassabel og ikke mere egnet til denne sejlads«. Således lød det fra DSBs side, men ikke desto mindre lykkedes det at få færgen solgt til en rimelig pris til fortsat brug. Og – hvad det er bemærkelsesværdigt – den sejlede ved egen kraft den lange vej via »Biscayen« til det blå Middelhav uden ubehagelige episoder af nogen art. Så lidt kraft var der da endnu i den gamle dame.

Samsingerne er harmdirrende over den betjening, staten tilbyder øen. Man har henvendt sig til trafikministeren, men denne agter tilsyneladende ikke at foretage sig stort i den anledning. Turiststrømmen til Samsø er stor om sommeren, men med den ringe færgekapacitet er der store besværligheder med at komme frem og tilbage. Onde tunger påstår, at man skal have sagførerbistand for at fortolke sejlplanen på den rigtige måde! Og indrømmes skal det, at den er »for viderekomne«.

Samsingerne er – øens størrelse taget i betragtning – blevet stedmoderligt behandlet. Når der kan ydes store tilskud til de små øers transport til fastlandet, så burde staten – eller amterne – her kunne yde et betragteligt bidrag til DSB til en forøgelse af sejladsen.

Men så megen offervilje kan man nok ikke forvente fra det offentliges side.

TEKNIK OG TOGULYKKER

»EN ULYKKE kommer sjældent alene« eller »alle gode gange tre«. Således siger nogle gamle ord, og er man en smule overtroisk, så er det ikke svært at få dem til at passe.

Desværre synes episoder ved jernbanen at yde fyldestgørende beviser på påstandene. Tidligere har vi set, at tre

toguheld eller -ulykker er fulgt efter hinanden, og sidst er dette sket i løbet af få dage sidst i juni, hvor først et eksprestog afsporede i Belgien, dernæst kørte et persontog og et godstog sammen i Helsingborg, og allede dagen efter afsporede et kystbanetog nord for Rungsted. I modsætning til de to første ulykker blev ingen mennesker slået ihjel ved uheldet i Rungsted, men episoden må alligevel betegnes som alvorlig. Under alle omstændigheder rykker den ved folks tillid til jernbanen som det sikre befordringsmiddel, det udgiver sig for at være. Og yderligere giver den slags uheld anledning til store driftsuregelmæssigheder, som irriterer passagererne og i sin yderste konsekvens får dem til at vælge andre befordringsmidler.

Man kan så spørge, om disse ulykker og uheld er et sammentræf af uheldige omstændigheder, eller om der er andre årsager?

Desværre kan man ikke besvare dette spørgsmål korrekt. Men mon ikke der er lidt af begge dele?

En årsag kunne jo være, at den udvikling indenfor teknikken, vi gennem den sidste generation har været vidne til, er løbet fra mennesket, således at dette ikke formår at styre den. Der er sket så meget på det tekniske område, at den menneskelige hjerne ikke altid evner at følge med, og når en ting som fx toggangen lægges i hænderne på et sammenspil af teknik og menneskelig reaktion, så kan der hurtigt forekomme situationer, hvor et eller andet »kikser«. Togulykken ved Helsingborg synes at være en sådan episode. En lokomotivfører kører, uden at årsagen endnu kendes, lige ud mod et kom-

mende godstog og »tromles« i bogstaveligste forstand ned af dettes to lokomotiver. Hvor er noget glippet i denne situation?

I vore dage skal toggangen intensiveres, togene skal køre med tættere og tættere afstand, samtidig skal hastigheden sættes i vejret, ofte i en sådan grad, at kravene er større, end teknikken og mennesket kan honorere. Vi så det i Vesttyskland for nogle år siden, da man på visse strækninger satte maksimalhastigheden op til 200 km/t. Resultatet så vi i en række togulykker af katastrofalt omfang med mange dræbte og kvæstede. Følgelig måtte man erkende, at man endnu ikke havde nået et sådant stadium, at man formåede at tage dette skridt. Den tekniske side af sagen var ikke blevet bragt i orden. Nu må man bygge helt nye hurtigbaner, før man atter indsætter disse hurtige tog.

Endnu i vore dage er en meget stor del af sikkerheden lagt i den menneskelige hånd. Teknikken, som man ofte mener er ufejlbarlig, er slet ikke så udviklet, at den evner at eliminere alle disse fejlmuligheder, som kan forekomme. Forskellen på teknikken og menneskene er den, at teknikken ikke kan tænke selvstændigt, men må »fodres« af menneskene, og når mennesket svigter, så svigter teknikken også.

Denne mulighed er man desværre ofte ude af stand til at inddrage i sine betragtninger, når teknikkens pris løftes. For teknikken er skabt af menneskene. Den burde være deres slave, men desværre må det omvendte nok siges at være tilfældet.

-tl-

Månedens emner ...

»Åbent hus« hos DSB

DET ER et både bemærkelsesværdigt og prisværdigt initiativ, DSB har taget ved i oktober at arrangere nogle dage med »åbent hus« arrangementer. Initiativet har fået betegnelsen »DSB-dagene 1976« og skal i denne omgang koncentreres omkring landets største stationsbyer, nemlig Ålborg, Århus, Fredericia, Odense og København.

Den slags arrangementer har man i udlandet med stor succes gennemført i adskillige år, først og fremmest hos vor store nabo mod syd Deutsche Bundesbahn. DBs dage med »åbent hus« har altid haft stor tilstrømning af interesserede, og der er **ingen tvivl om**, at det er en enorm god reklame for jernbanen. Ikke selv den bedste annoncekampagne kan hamle op med disse arrangementer.

»DSB-dagene 1976« bliver alle tiders show indenfor banen. Og det er netop det, der i vore dage skal til for at vække vore medmenneskers interesse. Der bliver udstillinger af alle DSBs forskellige grene, såvel indenfor gods- som persontrafiksektoren, og der bliver præsentation af det nyeste nye indenfor trækraft- og materiel. For vore nostalgisk interesserede kunder (det er de fleste mere eller mindre) bliver der særtogskørsel med damplokomotiver, og for de mere gourmetisk interesserede vil DSB restauranterne »vise gaffen« og byde på lidt lækre tilbud.

Skal der være spas, så lad der være spas. Inspireret af den populære radio-serie i formiddagstimerne har DSB besluttet at lave et »Telefonen ringer« arrangement, hvor publikum kan ringe til DSBs generaldirektør eller til den

lokale driftsområdechef for at stille spørgsmål eller udtrykke deres tilfredshed eller det modsatte med et bestående forhold.

Der er ingen tvivl om, at dette initiativ vil blive hilst med velvilje ude i landet. Og for yderligere at stimulere interessen laves der en billigbilletordning, der gør det muligt at rejse til en af de nævnte byer og tilbage igen på en enkeltbillet.

Vi forventer ligesom DSB, at disse arrangementer vil blive successer. Og vi håber også, at de kun er de første i en lang række, der også vil komme til at omfatte andre, mindre byer rundt om i landet.

Nye brochurer

DSB har på det sidste udgivet en lang række nye brochurer m.m., som hver for sig er ganske interessante at studere. Fx kan nævnes en med titlen »Rejsekort for værnepligtige«, som giver den værnepligtige forskellige oplysninger om de rettigheder og pligter, han har i »dronningens klæ'r«. Rettighederne har der næppe været meget tvivl om, men pligterne, der er forbundet med at nyde godt af rejsekortet, har det ofte skortet på forståelsen for. Disse er derfor indskærpet i den nye brochure, som vi må håbe kommer i de rigtige hænder og – vel at mærke – bliver læst. Anledningen er en række beklagelige hændelser, hvor værnepligtige groft har generet deres medpassagerer ved støjende og højroret opførsel og i enkelte tilfælde ved direkte voldelig optræden.

lykken
på
rejsen...

DSB togservice

Andre brochurer omhandler vore talrige færger. For enkelte færger er der lavet en lille folder, der viser skibets indretning med restauranter, kiosker m.m., og der er anført de enkelte data for færgen. Yderligere er omtalt de mest elementære bestemmelser for pladsreservering for motorkøretøjer.

Det er nydelige små brochurer, DSB her har lavet. Man får faktisk lyst til at læse dem, når man ser dem. Og det er jo netop hensigten med dem...

Manglende færgeskapacitet på Østersøen

OLIECHOKKET i 1974 satte for en tid den private bilkørsel i stampe, således at mange udskiftede bilens bløde hwy med den hjemlige lænestol og rattets manøvrering blev til »trillen tomfingre«.

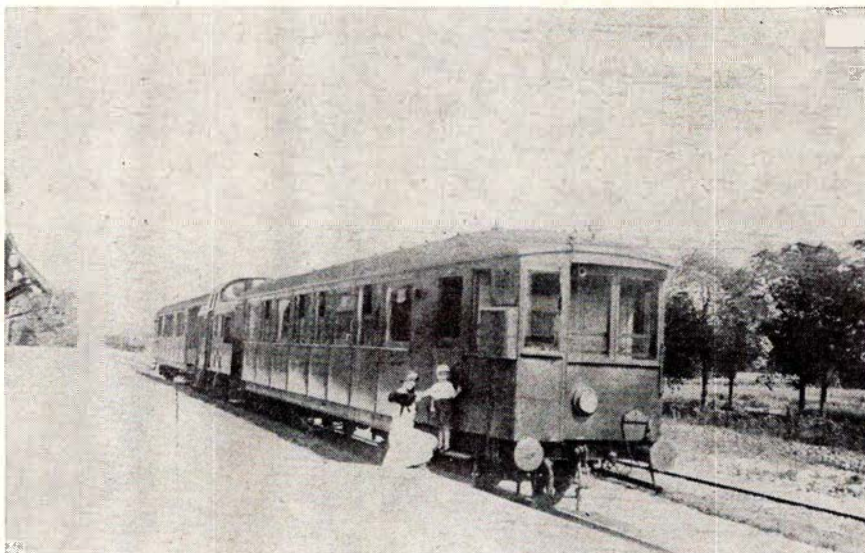
Men menneskene glemmer hurtigt. Stagnationen i bilkørslen i 1974 varede ikke længe. I 1975 blev der atter stigning, og det synes som om, at man i år ønsker at tage revanche. Nyvognssalget slår efter de foreløbige tal alle rekorder, og det samme gør benzinsalget. Så trafikken i 1976 tegner til en rekord.

Oliechokket væltede også alle trafikplanlæggeres prognoser. I alt fald for en tid. De store færgeselskaber, der havde investeret store millionbeløb i nye kæmpefærger, var ved at »brække halsen«, idet disse færgers kapacitet var mange gange det påkrævede. Altså også i 1974.

I 1976 slår denne kapacitet næppe til i spidsbelastningsperioder som fx sommerferien. Færgerne kommer nu for første gang rigtigt til deres ret og får lejlighed til at vise, hvad de duer til. Rederierne, der anskaffede disse flydende motorveje, får nu bevis for, at deres dispositioner var rigtige, noget de ellers for blot et års tid siden kunne komme i tvivl om.

En af de overfarter, som ikke nåede at få nye færges kapacitet i tide, var DSBs Fugleflugtslinie mellem Rødby Færge og Puttgarden. Her var det beregnet at sætte en ny færge ind i lø-

Månedens foto

KSB S 1 og S 2 med diesellokomotiv imellem i Slangerup i 1936.

Foto: Erik Otto.

VORE DAGES moderne styrevognstog med et diesellokomotiv i den ene ende af toget og en styrevogn i den anden er ingen ny opfindelse. En af pionerne på dette område herhjemme var Slagerupbanen, der allerede i 1930 lod ombygge banens to bogievogne til styrevogne for de dengang nye B&W diesellokomotiver. Vognene S 1 og S 2 fik et førerrum i den ene ende, og det var herefter muligt at undgå omrangering af lokomotivet ved endestationerne. Of-

te kørt med lokomotivet i midten og en styrevogn i hver ende. Ved DSBs overtagelse i 1948 fik vognene numrene FG 4991 og 4992, og de fortsatte på strækningen mellem Farum og Slangerup endnu nogle år, indtil denne i 1954 nedlagdes.

Billedet viser et KSB-tog i Slangerup i 1936 med begge styrevogne, fotograferet af Erik Otto, hvis hustru og søn ses på trinbrættet.

bet af et års tid, men økonomiske overlag viste, at det blev nødvendigt at udsætte bygningen et års tid yderligere. Da så trafikken i 1974 stagnerede her som andre steder, var der foreløbig kapacitet nok, og det syntes, som om den lovede nye færge gik i glemmebogen – eller i hvert fald i arkivet.

Stagnationen i 1974 ramte overfarten dobbelt, idet den ramte både gods-

vognstrafikken og biltrafikken. 1975 satte stigningen atter ind, i første omgang på overførslen af lastbiler og busser, men da godsvognstrafikken fortsat var stagnerende, var kapaciteten delvis tilstrækkelig endnu.

I 1976 gik trafiktallene for alle kategorier af køretøjer brat i vejret, og for første gang i flere år var det ikke muligt at overføre alle de køretøjer, der

Alt i tandteknik

Reparationer – Omstillinger og underforinger
Overenskomst med sygesikringen

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

***
damm's
***
radio

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

LÜBCKE

JERNBANE ALLE 43
2720 VANLØSE
TLF. (01) 74 33 22

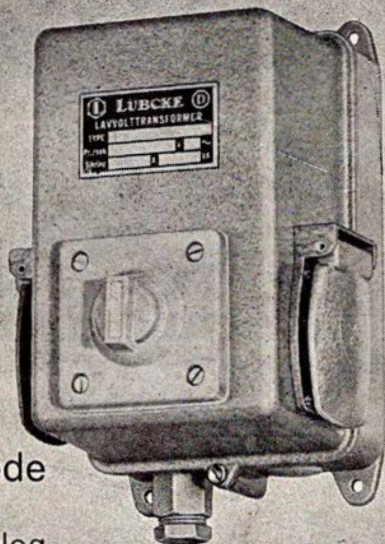
LAVVOLT
TRANSFORMERE
til alle formål

6
12
24
32
42
65

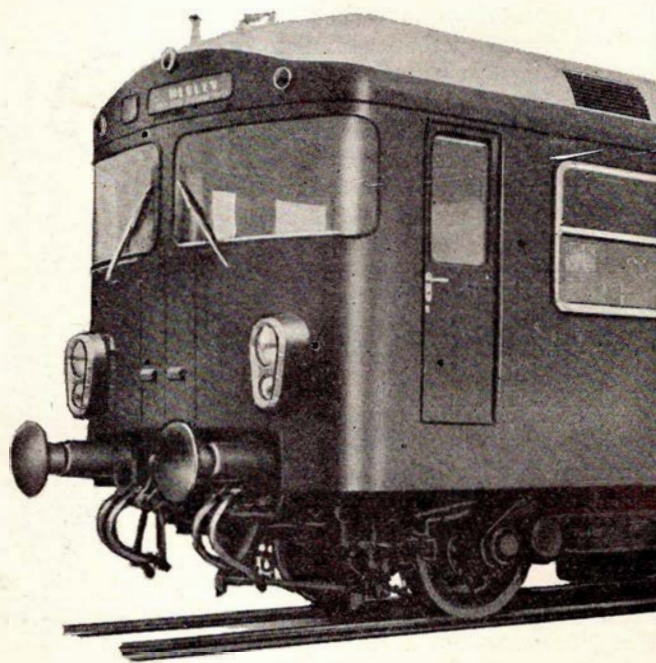
VOLT

ⓓ-mærkede

forlang katalog

66

**SCANDIA
RANDERS**

HØJGAARD & SCHULTZ A/S

SL-JERNBETONSVELLER

ville have været mulighed for, hvis færgekapaleten havde været tilstrækkelig. Det blev derfor i stort omfang nødvendigt at lede godsvognstrafikken over Storebælt og Padborg, noget der betød øget kørsel uden øgede indtægter som følge af den længere befordringsvej.

Ferieperioden 1976 viste rekordoverførsel af personbiler. Trods sejlads med 4 store dobbeltdækkerfærger, den ene endda med tre personbilsdæk, opstod der til tider mange timers ventetid for chancebilister. Dette medførte utilfredse kunder, og da pressen fik færten af dette, var det ikke lutter lovord, der blev skrevet om overfarten. Ligeledes medførte det henvendelser til DSBs ledelse, som lovede at foranledige forholdene forbedrede.

Den nye færge til overfarten synes at ligge langt ude i fremtiden, bl.a. som følge af, at man pludselig ønsker en ny Storebæltsfærge bygget først. Og så er det atter bevillingerne, der kommer til at knibe med til så store projekter. I stedet agter man at undersøge mulighederne for at sejle med M/F KONG FREDERIK IX som assistencefærge på »Fugleflugten« en stor del af året, samtidig med, at den besejler Gedser-Warnemünde overfarten. Denne færge er en af de bedste færger, der nogensinde er bygget til DSB, men den har den ulempe, at der kun er et bildæk. Som godsfærge og lastbilfærge vil den dog kunne gøre god fyldest den største del af året. Yderligere råder DSB over M/F DRONNING INGRID, der dog har langt ringere kapacitet, men denne færge er da også ombygget, så den eventuelt kan indsættes på Østersøoverfarterne, når det skulle vise sig nødvendigt.

DSB har tilsyneladende besluttet sig til at foretage dispositioner i det retning. Det kræver, at en af de to oplagte færger, M/F NYBORG eller M/F SJÆLLAND, atter gøres sejlsklare, og valget er faldet på den ældste, M/F NYBORG, bygget i 1931. Den vil blive sendt på værft og derefter indsat som godsfærge på Storebælt.

Østersøoverfarten skulle så atter have fået kapacitet for en tid. Men hvor længe?

VI HAR MODTAGET

Manglende service eller hvad?

Når man er tosset nok til at interessere sig for jernbaner, er det tit, at man også interesserer sig for andet mærkeligt. Sådan er det også med mig, og jeg interesserer mig også for at komme på lange traveture og marcher. Man kender sikkert typen. Først aser og maser man sig gennem 35 kilometer og får vabler og anden ondskab, og når man så kommer frem til målet, får man udleveret en flot medalje, som man har betalt for, for at få lov at gå. Mærkeligt, at så mange går på sådan en galej, gang efter gang. På hærvejsmarchen i Viborg er der normalt mellem 6000 og 7000, som traver de to gange 40 km.

Som medlem af marchforeningen »Fodslaw« modtager jeg deres udmærkede medlemsblad, hvor man kan se, hvor i landet der er marcher. I sidste nummer faldt mit blik pludselig på noget, som berørte min anden hobby, nemlig jernbanen.

Hobro-afdelingen havde først et indlæg, som startede med at beklage, at juletræsturen ved Mariager blev en skuffelse, og man fortsatte: »Det havde været en årgammel aftale med veteranbanen, at vi skulle lave en juletræstur sammen den 14. december 1975«. Det ville jo have været en fornøjelse at starte ud på en trave-juletræstur med det gamle damplokomotiv, men hele ideen strøg fløjten. Veteranbanen kunne ikke den dag få damplokomotivet til at køre. Manden fortsætter med at love, at man næste år ikke vil forlade sig på hverken damp eller benzin, men holde sig til apostlenes heste på hele turen.

Det kan jo ske for den bedste veteranbane, at lokomotivet går i stykker, men et andet indlæg i samme blad lyder mindre heldigt, hør blot: »Det er da helt i orden, at veteranogfolkene fik fremtryllet en rutebil som erstatning for det nedbrudte tog, men for det første var det ikke engang en veteranrutebil, og for det andet så hører juletræsturen ved Mariager og turen

Skive

Gå ikke forgæves – gå heller til

MISTER

Boysen . Adelgade 7 . Skive

Telefon (07) 52 05 27

Smarte og moderigtige habitter til mænd i alle aldre og størrelser. Kvalitetstøj til rimelige priser. Kig ind og få en tøjsnak uden købetvang.

med veterantoget sammen – bare spørg alle de unge vandrere, som den 12. december var mødt op i Mariager, og med stjerner i øjnene havde glædet sig til at køre med det gamle futtog. Det blev en nitter, og jeg kan ikke forstå, at veteranogfolkene ikke kunne have ladet toget, som lå og futede fra Handest og ud til juletræerne, tage et par ture til Mariager, men vi var jo også kun ca. 150 skuffede Fodslaw-folk.

Jeg må tilstå, at jeg som medlem af DJK og tidligere »arbejder« på MHVJ blev noget flov. Står det virkelig så dårligt til på veteranbanen, at man ikke mere kan yde service. Ganske vist er man kendt for at lade hånt om køreplanen og køre, når det passer personalet, men at man svigter helt er vist noget nyt, eller er det? Man må huske på, at 150 skuffede mennesker er mange, og hvem ved, om flere af dem ikke er medlem af andre foreninger, som måske kunne tænkes at være interesseret i en tur på veteranbanen. Dette her var ihvertfald meget dårlig reklame.

Det kunne være interessant at høre, om man fra MHVJs side ønsker at forsvare sig, måske er der en fornuftig forklaring på det hele, men så har man undladt at fortælle den til Fodslaw-folkene.

★

HGC

En mand traver nervøst frem og tilbage i venteværelset på fødeklinikken, da en sygeplejerske kommer ud og præsenterer et hold dejlige trillinger for ham.

– Det kalder jeg service, udbryder han. Jeg tager hende i midten!

SPAREKASSEN

København-Sjælland

sds

Her gør vi holdt

HUMLUM KRO

Hvor godtfolk er kommer godtfolk til
Telefon (07) 86 11 03

Her får De rigtig kromad – Frisklavet smørrebrød – Kaffe m/ hjemmebag – Selskaber indtil 100 kuverter i hyggelige lokaler. – Venlig hilsen Lillian og Peter

Lad os tage besværet, når De fester
GEDSTED KRO

Telefon (08) 64 50 03

Her får De rigtig kromad og frisklavet kaffe m/ hjemmebag i hyggelige lokaler. Selskaber indtil 200 kuverter modt. gerne. Ring og få et godt tilbud.
Venlig hilsen de nye værter
Ulla, Leif og Ewald

Et besøg værd

HOTEL VEST

Jernbanegade 2 . Lem . (07) 34 10 03
Er De to eller flere, så slap af og spis i vore hyggelige lokaler. – Selskaber modtages gerne – ring og få et godt tilbud.

Med venlig hilsen Ingrid og Erik

Lad os tage besværet til Deres fester
RØDDING FORSAMLINGSHUS
Telefon (06) 65 10 54

Fester af enhver art – med smukt pynkede borde og veltillavet mad. – Husk vor diner-transportable. – Ring og få et godt tilbud – indtil 300 kuverter.
Venlig hilsen Grete og Poul

Skal festen være vellykket –
lad os arrangere Deres fester

HAMLETS KRO

mellem Grenå og Randers
God kromad – Hyggelige værelser – Selskabslokaler – Diner transportable
ring tlf. (06) 49 44 10
– og få et godt tilbud
Selskaber indtil 130 kuverter
Venlig hilsen fru Bak

Vil De hygge Dem i skønne omgivelser og en skøn natur – så tag til

MOSSØ's PERLE

(førhen Lærkereden mellem Boes og Øm kloster) – **Telefon (06) 89 18 22**
Her er maden i topklasse. Vort motto: Alt for gæsterne. Selskaber indtil 100 kuverter modtages gerne. – Undgå besværet – ring og få et godt tilbud.

En kro i særklasse

LØVSKAL KRO

i den skønne natur i Nørreå-dalen.
Tlf. (06) 68 61 01 – 68 61 45
God kromad i hyggelige omgivelser. Er De to eller flere – så kom til Løvska Kro. Bal for de unge på 40 hver lørdag.
Hurtig og venlig betjening
Venlig hilsen
Anni og Kresten Andersen

En kro i særklasse

Restaurant MADs DOSS

v/ hovedvej A 13 – Kjellerup
Tlf. (06) 88 00 07

Besøg vor hyggelige kro, hvor maden er i topklasse. – Vort motto: Alt for gæsterne. – Med venlig hilsen
Kirsten og Henning Würtz

Vi mødes på

Restaurant STALDEN

Hovedgaden 79 . Sunds . (07) 14 10 28
Stedet, hvor man hygger sig,
og venner mødes

Stedet, hvor man kommer igen –
besøg

EJSTRUP KRO

Ejstrupholm . tlf. (09) 77 20 02
God mad som vor mor laver den
Selskaber modtages gerne – ring og få
et godt tilbud (ny vært)

Vær gæst ved Deres egne fester –
lad os tage besværet

JEBJERG-LYBY-HALLEN

Selskaber modtages indtil 250 kuverter.
Få et godt tilbud uden forbindende
Hyggelige lokaler. Kig ind i cafeteriet
– eller tag noget lækker med hjem.
Smørrebrød – Grill – Kyllinger
Venlig hilsen Ulla og Leif
Husk Deres linie: **telefon 57 40 79**

Lad os tage besværet til Deres fester
HJERM HOTEL

Telefon (07) 46 46 46

Et sted man hygger sig og spiser godt
Selskabsmad – smørrebrød – platter ud
af huset – ring og få et godt tilbud
Venlig hilsen og på gensyn
Ester og Kristian

Et besøg værd

MOTEL ANS

»ANS BETTE KRO«

mellem Århus og Viborg
Østergade 32 . Ans . tlf. (06) 87 01 33
Det gode madsted i hyggelige omgivelser – lad os tage besværet med Deres fester – Ring og få et godt tilbud. Nyt værtspar)
Med venlig hilsen
Ruth og Torben Hansen

Stedet, hvor man kommer igen ...

GALTEN HOTEL

mellem Århus og Silkeborg
Telefon (06) 94 30 18
Kom ind og hyg Dem i vore hyggelige og nyrestaurerede lokaler – lad os tage besværet til Deres fester – selskaber modtages gerne – ring og få et godt tilbud – ny vært
LEIF ANDERSEN

Vil De hygge Dem –
så lad mødestedet være

VEJLBY RISSKOV HALLENS RESTAURANT

Vejlby Centervej . Tlf. 17 59 86
En god frokost – en lækker middag eller en af vore mange spændende specialiteter. Selskabs- og mødelokaler til rådighed – masser af P-plads. Restauranten er åben daglig kl. 11–16. Mødestedet: Hvor kvalitet og god betjening kommer i højsædet.

Vil De hygge Dem og ha' det rart –
tag på

MØLDRUP KRO

Jernbanegade – Møldrup
Tlf. (06) 69 11 67
Rigtig kromad i hyggelige omgivelser med venlig betjening. Lad os tage besværet – hold Deres selskaber her.
Med venlig hilsen: Det nye værtspar

Et sted, der er værd at gæste

MØRKE KRO

Stationsvej – Mørke – tlf. (06) 37 75 17
(via stationen)
Et godt madsted i hyggelige omgivelser
Nyt værtspar:
Kirsten Jørgensen og Ove Nørum

ERINDRES DET . . .

For 50 år siden . . . August 1926

Ved 17-tiden den 18. ds. skete et alvorligt rangeruheld på Hovedbanegården, der gav en hel del togforsinkelser og materiel skade. Loko F. 487 skulle rangere vognene fra Frederikssundtoget bort fra perronen. Men et fejlagtigt sporskifte bevirkede, at rangerlokoet kørte frontalt mod loko K. 555, der skulle fremføre Helsingørstoget. Ved uheldet fik lokoføreren kvæstet sin ene arm. Fyrbøderen kom intet til.

—0—

Fra den 15. ds. bliver det tilladt bilster gratis at køre over jernbanebroen fra Masnedsund til Masnedø.

—0—

Privatbanetrængsler: Århus – Odderbanen mangler penge til en motorvogn – og Hammelbanen klager over voldsom nedgang i godstrafikken – afvigte år har banen kun befordret 53.300 tons gods mod forrige års 64.400 tons. Banen møder med et underskud på kr. 32.000.

—0—

»DSB har ofte genvordigheder«, siger distriktschef Eir – »de fleste kan vi klare, men ikke at Hovedbanegården er 50 pct. for lille på de store trafikdage«.

—0—

For 25 år siden . . . August 1951

Det årlige forlydende om »Nærumgrisenens slagtning« har atter været fremme – og Mogens Dam digter herom i Nationaltidende:

Oh, grumme budskab! I avisen man læser nu, at »Nærumgrisen« skal synge snart sin svanesang for cirka 38te gang. Den stakkels Lyngby – Nærumbane! Den triller kun af gammel vane, og deraf kommer intet ud – undtagen underskud.

Nu er det slut med dens forbliven, nu skal den endelig ha' kniven. Men, tænker man i al sin gru, den er dog inte død endnu.

Fordi avisen slakter grisen, er der dog ingen ko på isen, man har den store trøst, at den som regel lever op igen.

Den kommer glad og fro til syne med øf – øf – øf og løftet tryne, hver gang der i avisen står, at »Grisen« faldt og brak sit »Lår«, Vi har derpå nøje agtet, hvor mange gange den er slagtet, men efter hvad man si'r i Nærum, det nærmer sig et jubilæum.

For pressen er det kære spøgelse en fast agurketidsfornøjelse, som trygt kan tages op igen, så ofte der er brug for den. Søslangen eller anden »And« mod »Grisen« er det rene vand – Oh, hvem tør tænke pressens nød den dag, den virkelig er død!

—0—

De bornholmske jernbaner har afholdt generalforsamling, hvor det oplystes, at banernes underskud havde været kr. 155.644 – rutebildriften havde et overskud på 148.383, men regnskabet er betydeligt bedre end afvigte år. Banerne har solgt 11 damploko, 40 godsvogne og 11 personvogne til ophugning, hvilket har indbragt kr. 21.000. Man ville gerne have afsat materiellet andet steds, men det var ikke muligt, fordi det var meterspor.

—0—

Nærumbanen har haft et underskud på kr. 76.314, hvilket er en forbedring på regnskabet på godt 7.700 kr. Godsbefordringen er steget med 137 pct. og personbefordringen med 7 pct. Det er bestemt, at banen må ophøre, når den elektriske linie til Lundtofte åbnes om ca. 10 år!

—0—

Høng-Tølløsebanens underskud er på 15.900, hvilket er kr. 4.000 mindre end i fjor. Der er udrangeret 7 personvogne i årets løb, og for det indkomne beløb er købt en personvogn fra Kolding Syd-baner, 3 lukkede og 3 åbne godsvogne samt en gammel motorvogn.

Give

Hvor godtfolk mødes i hyggelige særprægede lokaler
VINSTUEN »TUNNELEN«
Allegade 8 . Tlf. (05) 73 12 87

Stedet, hvor man kommer igen
Hurtig og venlig betjening
Venlig hilsen Irma og Peder

Frederiksværkbanens modernisering skrider godt fremad. Remisen ved lokalstationen i Hillerød er nu flyttet til Frederiksværk. Baneforlægningen har været til gavn for banen, idet der dagligt spares 2 timers arbejde og 20 km damptogskørsel, navnlig fordi man sparer den besværlige kørsel fra lokalstationen, der var meget kulsugende.

—0—

På Vemb-Lemvig-Thyborønbanen er moderniseringsarbejderne i fuld gang. 23 km spor skal udveksles, og det nye 750 hk dieselloko ventes til foråret. Om kort tid ventes en dieseltraktor, der skal anvendes i Thyborøn. Der vil blive indført elektrisk aflåsning af sporskifterne på stationerne og udvidelse af remisen i Lemvig.

—0—

Gribskovbanen har i 1950 haft et driftsoverskud på kr. 63.228. Året har været et rekordår for banen, idet såvel driftsindtægter som udgifter var de største i banens historie. Banen har efterhånden udviklet sig til en rigtig turistbane, hvilket giver sig udslag i, at 40 pct. af banens indtægter ligger i de 4 feriemåneder. På sommerdage har banen ofte 6–8000 rejsende daglig, mens de øvrige måneder giver ca. 800 rejsende daglig. Sammenlignet med de sidste år før krigen er trafikken mere end fordoblet. Men det er en meget dyr driftsform, da det kræver adskillige tog fremført af damplokomotiver.

Banens rutebildrift har et underskud på ca. 8100 kr. Fragtbilerne har et overskud på ca. kr. 22.000. Banen har bestilt et diesellokomotiv på 750 hk samt et skinnebustog.

JØRGEN KOLD

Stærkindevej 37, Vindinge – 4000 Roskilde

Transport af skurvogne, grus og sten m. v.

Ring og opgiv Deres behov

Telefon (03) 35 05 31

BAT-KON ½

– et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42

1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

Odense-Svendborg banen

FEJRET PÅ BEHØRIG VIS

Det var en festdag for landsdelen, da den første sydfynske jernbane mellem Odense og Svendborg i 1876 blev indviet.

Men det var det ikke mindre, da samme bane den 12. juli 1976 fejrede sit 100 års jubilæum.

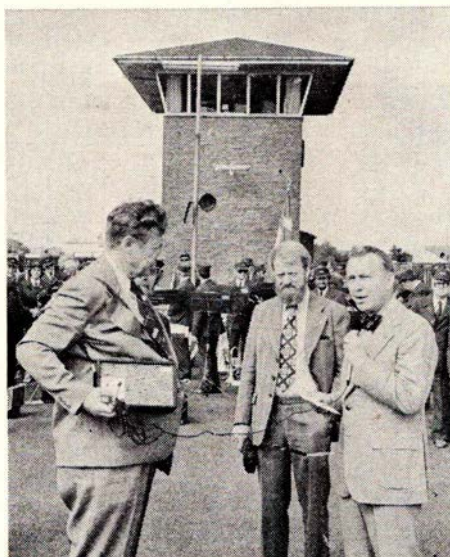
Og dagen blev på behørig vis fejret. Driftsområde Odense, gamle SFJs arvtager, havde »lagt sig i selen« for at gøre jubilæumsdagen til en dag, der sent vil blive glemt.

Egentlig begyndte jubilæet allerede i ugen forud for jubilæet, idet der var arrangeret forskellige udstillinger, bl.a. havde Svendborg Amts Kunstforenings bygning lagt de ydre rammer til en DSB-plakatudstilling, Sparekassen for Svendborg og Omegn havde stillet lokaler til rådighed for en DSB-design udstilling, og et stort antal forretninger indflettede jubilæet i deres vinduesudstillinger ved hjælp af lånte jernbaneeffekter. Svendborgs museum »Viebæltsgården« dannede rammen om en samling udklip fra gamle avisers artikler om banen, matrikelkort m.m., og Jernbanemuseet i Odense havde en separatudstilling.

Således var alt altså forberedt til selve dagen. Egentlig skulle en gammel Sydfynsmaskine, damplokomotivet OHJ 38, tidl. SFB 33, have været trækraft foran jubilæumstoget, men forskellige tekniske grunde gjorde det nødvendigt at lade Dansk Jernbane-Klubs D 826 spænde for det gamle tog, som bestod af 8 vogne, de to fra DJK og de 6 fra KLK (Kolding Lokomotivklub). En af disse sidstnævnte vogne var godsvognen SFJ QB 415, tilhørende forfatteren af banens jubilæumsbog, Lars Viinholt-Nielsen.

Vejrguderne var i jubilæumshumør. Trods skydække fra morgenstunden klarede vejret op, så da Nyborg Jernbaneorkester på perronen i Odense spillede op, skinnede solen gavmildt ned til de festglade mennesker.

Det vil her føre for vidt at referere alle de taler og lovord om banen, som de forskellige festtalere gjorde sig til talsmænd for, men på de fleste stationer undervejs til Svendborg holdt de respektive borgmestre en lille tale, som suppleredes af driftsområdechef Gert Larsen, Odense. Fælles for alle borgme-

Odenses borgmester Verner Dalskov mellem funktionsleder Nørgaard Pedersen (tv.) og doc Gert Larsen på perronen i Odense.

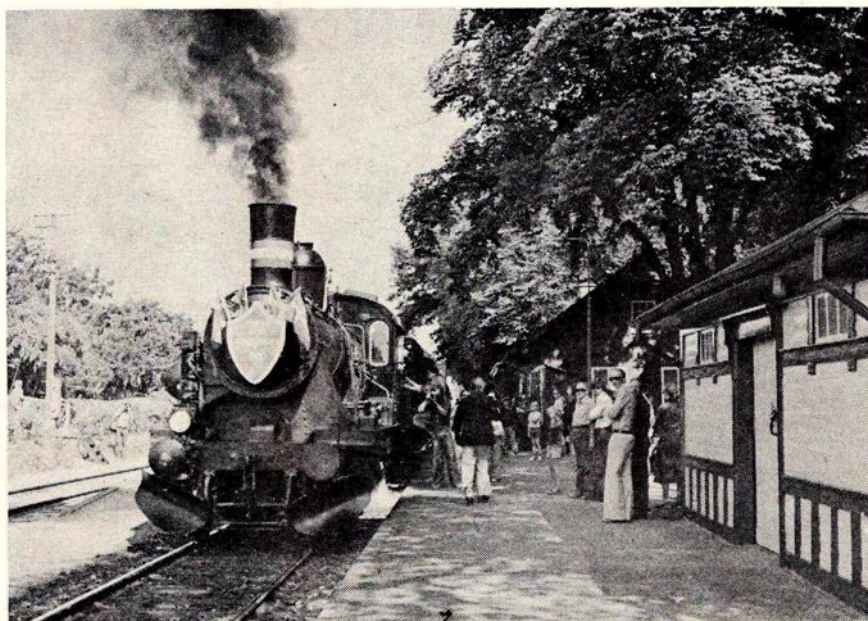
stertalerne var det gode håb for fremtidens toggang, man nærrede. Flere dvælede også ved minder fra privatbanetiden og omtalte det fremskridt i materiellmæssig henseende, det var, da DSB i 1949 overtog banen.

Driftsområdechef G. Larsen løftede sløret for nogle af DSBs planer for fremtiden. Trods det, at man ikke på

denne dag kunne byde på mere tidssvarende materiel end de gamle MO-tog, så ville man om et par år møde med nye moderne tog, ligesom hastighed og komfort ville blive forøget. Et par af banens stationer ville blive moderniserede, dette gjaldt bl.a. Årslev og Stenstrup, og om Fruens Bøge og Højby ville der måske blive tale om flytninger til mere centrale steder på linien.

Var der for 100 år siden mødt nysgerrige op på stationerne, så var det samme tilfældet denne dag. Hundrevis af glade ansigter sås, nogle steder havde børnene små dannebrogsslag og balloner, og i Årslev havde man etableret »fadølsbar« på perronen, noget der efter kødannelsen foran disken at dømme var en enorm succes. Men vejret gjorde nu også, at det var tiltrængt med lidt vederkvægende til de tørre ganer.

Apropos tørke. Den langvarige tørke havde gjort baneskråningerne og omliggende marker brandfarlige. DO Odense havde derfor allieret sig med Odense Brandvæsen, som med en brandbil på ladet af en godsvogn blev trukket i behørig afstand efter toget af en af banetjenestens motortroljer. Eventuelle gnisters brandstiftelse kunne derfor uskadeliggøres, inden ilden fik rigtigt fat i det tørre græs.

D 826 med dampen oppe og smukt pyntet på den idyllisk beliggende Fruens Bøge St.

Blandt jubilæumstogets mange passagerer sås flere prominente personer, men billedet fra dem alle tog alligevel den 102-årige H. P. Hansen, da han i Hjalles steg ind. Mange gamle SFJ'ere var mødt frem efter indbydelse, og man kunne se, at der var megen gen-synsglæde over mødet med gamle kolleger. Togfører på festtoget var naturligvis også en gammel SFJ'er, nuværende togfører ved DSB B. T. Hansen.

Den godt 3 timer lange køretur sluttede i Svendborg, hvor det under mid-dagen blev holdt flere jubilæumstaler, sluttende med et morsomt causeri af folketingsmand, redaktør m.m. Jens Peter Jensen, der berettede på åsin sæd-vanlige spøgefulde måde om egne op-levelser gennem tiderne som togpassa-ger.

Klokken 15.30 dampede D 826 atter – med tenderen forrest, man har været så smart at pille drejeskiven op i Svendborg – mod Odense. Humøret var hos passagererne højt, og da man nåede Fyns hovedstad, og man tog afsked med hinanden, var alle enige om at det havde været en dag, der havde formet sig, som et rigtigt jernbanejubilæum bør forme sig.

Vi ønsker, at Odense-Svendborgba-nen må nå at fejre mange jubilæer endnu.

—tl—

LANDET RUNDT

NY BANE GRINDSTED-ESBJERG? I regionplanforslaget fra Grindsted kom-mune ventileres muligheden af en ny bane mellem Grindsted og Esbjerg. Den-ne skal ikke gå omvejen over Bram-ming, men lægges i tilknytning til den nuværende, men med afbøjning, så for-bindelsen bliver mere direkte. Planen er nået til amtet, om den så kommer vi-dere, det melder historien endnu intet om.

LANGTIDSPARKERING ved jernbane-stationer er et felt, hvor DSB nu går aktivt ind. Man har indledt forhandl-inger med en række kommuner landet over for at få skabt nye parkeringsplad-ser i nærheden af stationerne. Samtidig har DSB undersøgt, hvorledes behovet er for at få udvidet de nuværende parke-ringsmuligheder. Nogle steder, bl.a. i Brønderslev, Skive, Struer, Middelfart og Nyborg, er man godt dækket ind, mens man fx i Frederikshavn, Herning, Kol-

ding, Odense, Skanderborg, Ålborg og Varde er i fuld gang med at projekttere flere pladser. DSB forlanger, for at være med i projekterne, at der ingen tidsbe-grænsning må være på parkeringen, samt at den skal være gratis.

GENERALDIREKTØR POVL HJELT har været på rundrejse til alle aamterne for at tale trafik. I forbindelse med be-søget i Vejle Amt sagde generaldirektø-ren, at man er langt fremme med pro-jektet om den nye jernbaneforbindelse udenom Fredericia, så man kan køre tog direkte Middelfart-Kolding. Man arbej-der i øjeblikket på at planlægge de nød-vendige ekspropriationer for planens gennemførelse.

STRANDMØLLEBROEN, den smukke jernbanebro over Mølleåen mellem Klamp-borg og Skodsborg, er blevet for lille til nutidens tunge tog. DSB har gennem mange år måttet køre med nedsat ha-stighed ved passage af broen, og derfor vil man lade den udskifte med en mo-derne betonbro ved siden af. Om en ny betonbro kan komme til at harmonere med det smukke landskab så godt som den gamle gitterbro, det vil vise sig.

FOLKETINGET har givet »grønt lys« for ekspropriation af jord til den kom-mende nye forbindelsesbane mellem Snoghøj og Tårup, som skal lede tog-gangen udenom Fredericia. Denne banes anlæggelse vil betyde en forbedring af kørslen mellem Fyn og Sønderjylland samt mod Esbjerg. Man undgår bl.a. ge-nen ved at skulle rebroussere i Frede-ricia.

VESTJYSKE AMTSRÅD og KOMMU-NER går positivt ind for tanken om en udbygning af Den jyske Vestbane, såle-des at denne kan danne grundstammen i en ny jernbaneforbindelse fra det syd-lige udland til Norge via en påtænkt færgeforbindelse mellem Hanstholm og Kristianssand eller anden norsk by.

DSB-godsvogne udlejes i et vist om-fang til private firmaer og behandles som privatejede vogne. Bl.a. er 3 af de nye Hbis-vogne med skydeskiver udlejet til Albani-Bryggerierne, som tidligere selv ejede vogne. 50 hvidmalede Hs-vogne er udlejet til Carlsberg Bryggerierne, og 20 GKms-vogne er udlejet til FAF, Fyens Andels-Foderstofforretning for befording af foderstoffer m.m. lokalt på Fyn. Disse sidstnævnte FAF-vogne er blåmalede og bærer med store bogstaver på skriften FAF på siden.

Skjern

Rens og rensning er to ting, men kvalitetsrensning er kun én ting – så gå til

EGA – RENS

Nygade 3 . TL. (07) 35 03 45 . Skjern
Vi ordner Deres garderobe – boligtex-tiler m.m. – hurtig og fagmæssig
Medl. af Dansk Renseriforening

Kør ind til

ESSO SERVICE

v/ mekaniker Godtfred Rauff
Vardevej 38 . Tlf. 35 01 35 . Skjern
Benzin – Olie – smøring
1. kl.s arbejde udføres på alle vogn-mærker. Pladearbejde – dækservice – batteriservice – quick service – hurtigt og samvittighedsfuldt

Kør ind til

CHEVRON SERVICE

v/ mekaniker Jens Madsen
Holstebrovej 34 . Skjern (07) 35 18 86
Benzin – olie – smøring – service
Eftersyn – autotilbehør
Fagmæssig og reel betjening

Næstveds Bybusser skal muligvis over-tages af DSB, hvis de forhandlinger, der nu føres, ender med et for begge parter acceptabelt resultat. Her som andre ste-der i landet stritter flere private vogn-mænd imod DSBs overtagelse.

Herning er en af de byer, DSB driver bytrafik i, men det har i de senere af-tentimer vist sig at være en dårlig for-retning. Derfor overvejer man nu i en periode at lade Taxabiler overtage denne kørsel efter nærmere fastsatte regler, som man skal forhandle sig frem til. Kan man blive enige, vil den nye ord-ning træde i kraft allerede dette efterår.

Nye færger er en af årsagerne til, at DSB i de senere år har haft fremgang på Helsingør-Helsingborg overfarten. For første gang i mange år opnåede man i juni måned at transportere flest pas-sagerer over Sundet, nemlig 692.590. Lin-jebus overførte »kun« 679.237 og Sund-busserne 215.402, altså tilsammen mere end 1½ million.

Militærtog på VNJ

Min udsendte spion på Varde-Nr. Nebel Jernbane beretter ofte om de store militærtransporter, som tit foregår på privatbanen, og også i dette blads spalter har han berettet med brug af superlativer. Ja, det var da ikke, fordi vi ikke troede på ham, men mon det nu alligevel ikke var lidt overdrevet, det lød næsten for godt.

En skønne dag ringede han til os, at nu gik det løs den førstkommende lørdag, og hvis vi ellers kunne komme ud af fjerene, så skulle han køre et tog fra Varde til Nymindegab kl. 9 om morgenen, og senere var der måske også andet at se på. Søren og jeg fik lavet en frilørdag, og da han bor nærmere Varde end jeg, kørte jeg ned til ham fredag aften, så vi kunne komme tidligt afsted. Vi sad og hyggede os og hørte plader, og da vi syntes, at det var passende, at vi skulle i seng, fulgte han mig op til sit gæstekammer. Nå, jeg har vist glemt at lukke vinduet, sagde han henkastet. Jotak, og det frøs 10 grader udenfor. Den ellers så lune sengehalm var nærmest stivfrossen, så jeg lå og klaprede med tænderne den meste nat. Da jeg endelig havde fået varmen, kom han og vækkede mig, og så skulle vi op. Jovist, min beretning er kun lidt overdrevet.

Vi rullede afsted i den mørke kolde vintermorgen, og da vi passerede Lillebæltsbroen, stod solen op på en helt frostklar himmel. Det lovede godt for vores lille fototur, måske kunne jeg alligevel glemme det med det vindue.

I tindrende solskin rullede vi op foran Varde banegård, men der var ikke noget tog, der så ud til at skulle til Nymindegab. Der var faktisk temmelig øde og dødt på stationen. Underligt. Vi kørte hen til privatbanens remise. Jo, der var kørt noget ud af den ene port, kunne vi se på skinnerne og sneen, og den trebenede Frichs-diesel var der ikke, men hvor var den så? Det var en streg i regningen, var det hele mon aflyst? Vi kørte hen på Varde Vest, men der var ligeså øde. Nå, så kører vi til Oksbøl, så kan vi da se, om der sker noget i det hele taget.

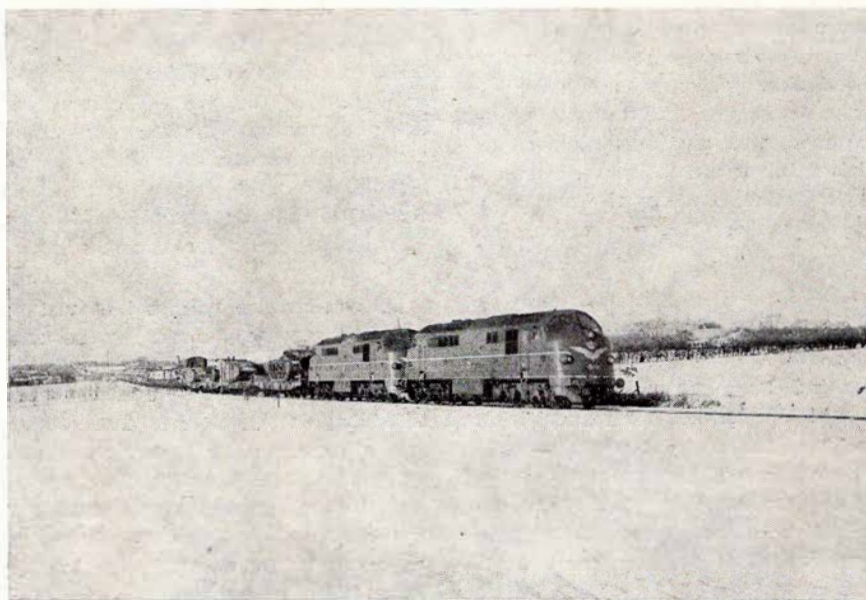
Da vi rullede ind i Oksbøl by var vi nær blevet tromlet flad af en stor tysk

selvkørende bro, eller noget i den retning, og da vi parkerede bilen ved stationsbygningen og steg ud, slog en voldsom motoralarm os i mødeovre fra ladesporet. Jo, der skete vist noget. Det ene larvefodskøretøj efter det andet rullede klaprende gennem byens hovedgade, svingede ind på stationen og rullede via ramper op på de åbne vogne.

Midt i dette inferno af støj og benzinos fik vi pludselig øje på den hyggelige gamle Frichs-diesel, der stod og tøffede midt i al denne nymodens krigerskhed. Nå, der var han altså, men hvad med den klokken 9 i Varde? Jeg kravlede op i førerhuset til vor spion, og inden jeg fik lukket munden op, fik jeg at vide, at de sørme havde travlt. Ja, det kunne jeg jo nok se, for vi tøffede frem og tilbage og rangerede med tomme og fyldte vogne efter den store guldmedalje. Lidt efter lidt fik jeg så hele historien. Man var faktisk 6 timer bagefter planen, for midt i nattens mørke var en stor kampvogn skredet på en islagt vogn og trimlet ned på jorden. Det havde taget 6 timer at få den på ret køl igen, for den var faldet temmelig uheldigt, så man var ikke nået længere end til at læsse de tyske vogne, som skulle have været af-

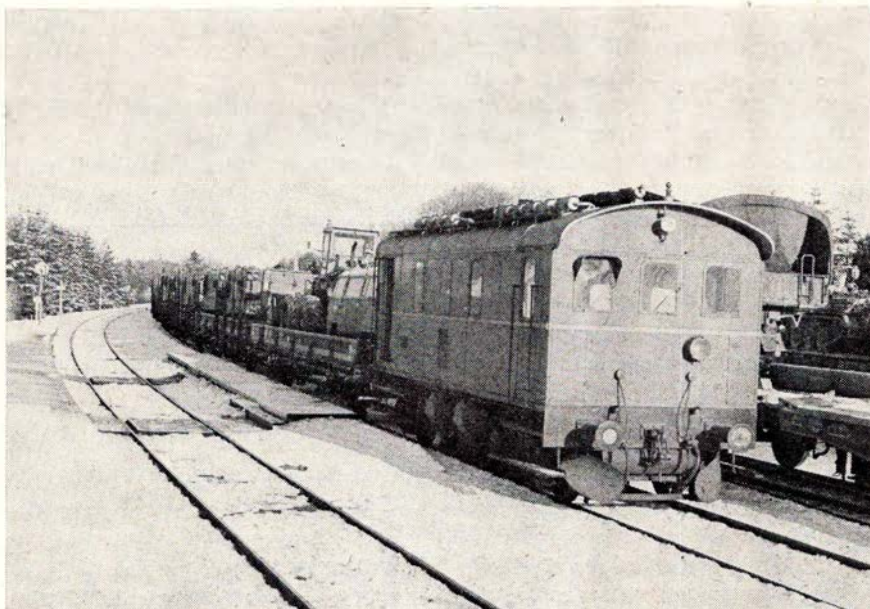
sted for længe siden, så nu var der altså ræs på.

Vi skyndte os ned på jorden igen, og begyndte at fotografere, for der var nok at se på. Forøvrigt blev vi på den korte rangertur klar over, hvilket godt arbejdsredskab radioerne var. Rangermanøvrerne foregik sikkert og hurtigt via radioen, som rigtig kom til sin ret, når man ikke havde øjenforbindelse mellem rangerleder og lokofører. Vi havde fået at vide, at der udenfor stationen i retning mod Nr. Nebel holdt to MX-ere med et færdigt tog. Vi kunne godt se dem indefra stationen, men der skulle da snart komme en skinnebus, og de holdt lige i hovedsporet. Pludselig dukkede skinnebussen op på det lange sidespor, der ligger nord for stationen, og den snoede sig gennem sporskiftet og rullede ind på stationen, godt forsinket. Også i dette tilfælde havde radioen været til stor nytte. I god tid kunne skinnebusføreren få at vide, at der holdt et stort tog i hovedsporet, og at han skulle ind gennem sidesporet og udenom på den måde. Ligeledes kunne vor mand på Frichs-lokoet hele tiden vide, hvor lang skinnebussen var, så han kunne indrette sin rangering efter det, og i rette øjeblik holde hovedsporet frit.

De to MX-ere med stort tog, hvis forreste vogn er læsset med brovogne, resten med andre bæltekøretøjer.

Gamle hyggelige VNJ D 12 med sit eget lille militærtog klar til at afgang fra Oksbøl.

Vi ville have et billede af det store tog med de to MX-ere ude på fri strækning, men nu hastede det jo ikke så stærkt, for nu skulle man da først have tilbagemelding fra skinnebussen, og man havde vel lukket stationerne indtil Varde vest på en lørdag. Hov, nej, man skulle sandelig ikke have tilbagemelding fra nogen station, det fik man jo over radioen. Halløj, vi måtte vist hellere se at komme afsted og finde et godt sted. Vi var også kun lige blevet placeret, da det kolossale tog kom rullende. De to MX-ere masede afsted, og man kunne tydeligt høre, at de havde noget at trække på, og efter dem kom det tunge tog. Der var både selvkørende broer, kampvogne og pansrede mandskabsvogne og hvad ved jeg, og tilsidst fire ældre tyske iltogsvogne til mandskabet. Det var virkelig imponerende at se, og vi skyndte os efter toget, men det var ikke sådan at indhente. Man var ikke bange for at køre til, men de 90, som er tilladt på landevej i vore dage, kørte man nu alligevel ikke. Vi nåede først ind på Varde St. og stillede os på læssevejen for at tage et billede, når toget kørte ind på stationen. Da toget rullede ind, gængede læssevejen, og jeg troede ærligt talt, at jeg havde kørt for meget i bil, men Søren kunne mærke det samme. Stationen er bygget på sumpet område, og frosten bevirkede, at det hele hang sammen i overfladen, så da det tunge tog rullede ind, kunne det mærkes i jorden udenomkring. Tak skal I have, det var store forhold,

måske vores spion alligevel ikke havde brugt for mange superlativer.

Vi kørte igen til Oksbøl, og nu var det den gamle Frichs-diesels tur til at køre militærtog, efter at den havde fået stillet vognene sammen til det næste tog med to MX. Den nøjedes dog med almindelige toakslede vogne med pansrede mandskabsvogne på, og de vejede ikke så meget, men det var et sjovt tog at fotografere. Det var ligesom det bedre hørte hjemme på en privatbane. Vi fulgte toget ind til Varde, og nu kom der to MX tilbage med et par tyske personvogne. De skulle ud og hente mere i Oksbøl, så vi besluttede at køre ud langs banen og finde et godt sted. Først skulle der imidlertid komme en skinnebus, og vi så den også godt nok køre ind på en station, men så blev den holdende. Der måtte være noget i vejen med den. Lidt efter kom en anden skinnebus inde fra Varde, og da de havde »snakket« lidt sammen, kørte først den ene, og så den anden, ganske vist med stor afstand imellem, men vi kunne se dem begge køre i samme retning. Det så fuldstændig sindssygt ud, men foregik fuldt ansvarligt på grund af, at de var i stadig radiokontakt med hinanden. Lidt efter kom de to MX-ere brasende med deres personvogne, og vi fulgte efter det til Oksbøl, som vi snart havde besøgt nogle gange den dag. Under rangeringen på stationen ville jeg have et billede på lidt større afstand, så jeg gik hen mod perronens slutning. Byens vilde ungdom havde imidlertid brugt den som

kælkebakke, så pludselig gled jeg afsted med faretruende fart. Det endte selvfølgelig med, at jeg faldt så lang jeg var, lige foran en sergent, og hvilken sergent? Jo, en af de her nye kvindelige, og skam en nydelig én med lyst hår. »Men dog, slog De Dem?« sagde hun med sin nydelige sergentstemme og hjalp mig på højkant. »Jeg fattede mig hurtigt«, som der står i romanerne, og omtalte noget om, at vi vel altid kan forvente hjælp fra forsvaret i nødens stund og i faresituationer. Søren var heldigvis ude i den anden ende af stationen, ellers havde han bare taget et billede af mig på knæ foran en kvindelig sergent, og så var jeg sikker på at få det som julekort næste jul.

Bortset fra det, så varede det ikke længe før de to MX-ere igen var klar til at køre til Varde med et ligeså stort træk som sidst, og vi fik igen nogle dejlige billeder. Den korte vinterdag var ved at være forbi, så vi vendte næsen hjem efter en virkelig oplevelse, som der ikke er for mange af ved nutidens jernbaner. Det var meget imponerende at se de store tunge transporter på privatbanens spor, og vi var enige om, at vor spion ikke havde overdrevet det mindste, og at han godt måtte alarmere os en anden gang, hvis transporterne foregik på en lørdag og ved dagens lys. De fleste af de store militærtransporter foregår om natten, da man så bedre kan lægge beslag på hele banen, men af og til kan man altså være heldig, især hvis man vælter en kampvogn »af sporet«.

HGC.

Skanderborg

Møllegade 96 06-521331

SKANDERBORG

– hvor godtfolk mødes

Husk vor velassorterede døgnkiosk

SAGT OG SKREVET

Nogle får nyt tøj, andre må slide det gamle først...

Ved et amtsrådsmøde i Viborg, hvor der bl.a. protesteredes mod DSBs Plan 1990, udtalte arbejdskonsulent Bent Overgaard (S): »Vi i Vestjylland har fået lov til at slide Statsbanernes gamle materiel op. NU må det være slut«.

Jyllands-Posten den 8. marts.

Samfund og dets ansatte

Det konservative tillidsmandsblad

»DAGENS NYT« skriver om tjenestemandsbegrebet:

Poul Schlütter forudsagde i sin tale på det konservative tjenestemandsråds møde forleden, at der i de kommende år vil blive rettet attentater imod tjenestemandsbegrebet. Denne forudsigelse må desværre betragtes som reali-

stisk. Den mistænkeliggørelse af offentligt ansatte, der begyndte hos Fremskridtpartiet har bredt sig til andre partier, og regeringen omgås med planer om at fratage tjenestemændene deres pension – selv om tilsvarende funktionærgrupper ofte har pensionsordninger hos deres firmaer.

Selv om tjenestemandssordningen som alle andre ordninger er underkastet udviklingens lov, må der advares imod at bryde de særlige bånd, der binder samfund og tjenestemænd sammen. Vi har i Italien, Frankrig og andre lande set, hvad der sker med statens funktioner, når statens ansatte inden for f.eks. trafik og postvæsen ikke føler tilstrækkelig loyalitet imod samfundet. Da de løst ansatte var ved at kvæle det danske postvæsen i efteråret, så vi også, at tjenestemændenes postorganisationer var loyale imod samfundet. Både inden for politi, militær, skole og visse dele af administrationen er der – for at nævne nogle centrale eksempler – behov for en politisk uafhængig og samfundsloyal stand af offentligt ansatte.

Det kan blive dyrt for samfundet, hvis man i et øjeblik stemning bryder ned, hvad der er bygget op gennem generationer.

Kommunistiske krav

Kommunisterne har holdt konference i Vordingborg, hvor man tog stilling til et samlet arbejdsprogram for Storstrømsnettet. Heri findes også flere punkter, der vedrører den kollektive trafik m.m., bl.a. kan nævnes følgende kommunistiske programpunkter:

»Den private trafik skal foregå side om side med den offentlige, men således, at den sidstnævnte styrkes ved, at den gøres til et realistisk alternativ ved sin effektivitet og komfort, og kommunisterne vil arbejde for bl.a., at der ikke nedlægges flere stationer og baneanlæg.«

Kommunisterne ønsker også følgende gennemført:

- »At driften genoptages på indstillede strækninger, der i dag kun oppebærer godstrafik. Det gælder fx Maribo-Holeby-Rødby Havn og Næstved-Slagelse.
- »At busruterne overtages af et amtskommunalt selskab.«
- »At forbindelsen mellem bus og tog ved alle større stationer koordineres.«
- »At minibusser kommer til at betjene områder med et mindre befolkningsunderlag.«

- »At en fornuftig takstpolitik gennemføres eventuelt gennem offentlige tilskud.«
- »At bybus etableres med hyppig kørsel.«
- »Lokaltrinbrætter på Lollandsbanen.«

Skønhed, De ikke aner

findes langs *private baner*

Privatbanenyt

HHGB har på et byrådsmøde i Helsingør den 17. maj fået tilsagn om en forlængelse af kommunegarantien i 10 år dvs. til 1989. De to garanterende kommuner, Helsingør og Græsted-Gilleleje, har hermed garanteret for driften i omtalte 10 år.

GDS-HFHJ har undersøgt behovet for ryger-, hhv. ikke-rygerafdelinger. Undersøgelsen gav til resultat, at ikke-rygerne nu klart er i overtal.

OHJ har solgt personvogn C 223 til Dansk Jernbane-Klub. Vognen købte OHJ i 1950 fra Amagerbanen, hvor den havde nr. AB A 2. Den er bygget af Scandia i 1906, men overbygningen er delvis fornyet af OHJ i begyndelsen af 1950'erne. Oprindeligt havde vognen 80 pladser på III klasse.

HTJ har som en af landets sidste privatbaner indført radio i sine tog. Dianalund er toglederstation, og radiomasten re placeret i Stenlille.

VNJs svenske skinnibusmotorvogn MB 53 har nu fået udskiftet Scania Vabis motoren med en Leylandmotor på 150 HK, som man havde taget ud af en af de udrangerede danskbyggede skinnibusser (Sm 17).

Allerød

Den moderne kvinde går i

BOUTIQUE HANNE

M. D. Madsensvej . Allerød

Tlf. (03) 27 19 03

Moderne tøj til den voksne kvinde –
Alt i bijouteri – Kig Ind – vi hjælper
med at finde det rigtige.

Gå ikke forgæves – gå i

BUTIK 5

M. D. Madsensvej 14-16 . Allerød

Tlf. (03) 27 56 55

Stort udvalg i tasker – Kufferter –
Skoletasker – Rejsetasker – Mapper –
Brugskunst
Her finder De gaven, der gør lykke

Vi handler i

MERCI CHOKOLADE

M. D. Madsensvej . Allerød

Tlf. (03) 27 22 73

Stort udvalg i hjemmelavet chokolade
– konfektur – bolsjer m. m.
Her finder De altid en fin gaveæske i
alle prislag.

Køb ost i specialforretningen

OSTEBODEGAEN

Birkevej 2 (bag Allerød st.) . Allerød

Telefon 27 12 44

Alt i vellagrede oste, såvel danske som
udenlandske i mange specialiteter
Vi fører alt til ostebordet i kiks
og andre lækre ting

Juridiske konsulenter

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESSEN

Tlf. (06) 39 44 00

FÆRGENYT

Ny HH-færge til DSB

M/F HOLGER DANSKE, Ålborg Værfts nybygning nr. 213, blev den 23. juni præsenteret for 240 indbudte gæster, og dagen efter, den 24. juni, Sct. Hansdag, indsattes den i normal trafik sammen med de øvrige 4 HH-færger, der i pendulfart hvert kvarter afgår fra terminalerne i de to kystbyer.

Den nye færge svarer i det store og hele til de nyeste DSB-færger på overfarten, af hvilke der nu er 4 i drift. Den er forsynet med 1 jernbanespor med en effektiv længde på ca. 80 meter, svarende til overførsel af 3 passager-vogne ad gangen eller 5-6 godsvogne. I siderne er der plads til et antal biler, og når færgen ikke overfører jernbanekøretøjer, kan der overføres ca. 60 personbiler.

Som nævnt er indretningen med restauration, cafeteria, kiosker m.m. som på de sidst byggede færger, men med de ændringer, som erfaringerne fra disse har nødvendiggjort. Naturligvis er interiøret i DSBs nyeste design.

Med indsættelsen af M/F HOLGER DANSKE er nu kun 1 ældre færge i fast rutefart, nemlig M/F HELSINGBORG, bygget på Svendborg Værft i 1960 som byggenummer 91. M/F HELSINGØR, bygget i Helsingør i 1955 (nr. 321) er herefter »degraderet« til reservefærge, mens gamle M/F SVEA, bygget på Orlovsværftet i 1920 under navnet M/F FYN til Lillebæltsoverfarten, men i 1958 ombygget gennemgribende, inden længe vil blive udrangeret. M/F SVEA er, ialt fald de få dele, der er oprindelige, DSBs ældste færge.

Med M/F HOLGER DANSKE kan trafikken på Øresund bestrides for 90 procents vedkommende med store nye, moderne færger, som falder i det rejssende publikums smag, noget de seneste overførselstal klart beviser.

M/M HOLGER DANSKEs dimensioner er følgende:

Længde overalt: 86,11 m
Bredde over fender: 13,38 m
Fri højde på vogndæk: 4,70 m
Dybgang max. lastet: 4,02 m
Maskineffekt: 3200 HK
Hastighed: 12,5 knob

NYT fra udenlandske baner

Ny hurtigtogsbane bygges i Frankrig

DEN HØJESTE FORVALTNINGSKOMMISSION i Frankrig har givet grønt lys for bygningen af den nye hurtigtogsline mellem Paris og Lyon. Trods heftige protester fra naturfredningsfolk og miljøbeskyttere lykkedes det ikke at få standset beslutningen om bygningen.

Starten på det omfattende byggeri påregnes at begynde allerede dette år. På den nye bane skal togene køre med en hastighed på 265 km/t, men banen bygges til en maksimalhastighed på 300 km/t.

Banen mellem den franske hovedstad og Lyon bliver en af Europas hurtigste, måske den hurtigste. Den 415 km lange strækning vil kunne gennemkøres på 2 - to - timer. Til sammenligning kan nævnes, at rejsen mellem de to byer i dag tager 3 timer og 44 minutter. Den nye bane skal være klar til ibrugtagning i 1982.

Når banen er færdig, vil togrejsen mellem de to byer kunne gøres på samme tid som den tilsvarende flyvejse, regnet fra byernes centre. En togrejse fra Geneve til Paris vil kunne gøres på 3 timer mod nu 5½ time.

Den nye bane vil efter foreløbige beregninger komme til at transportere 12 - 15 millioner rejsende årligt. Hurtigtogene vil i visse perioder komme til at afgå med en halv times mellemrum.

Prisen for al denne herlighed er opgjort til ca. 5 milliarder kroner, regnet efter vore dages inflationsprægede priser.

Grunden til, at man har valgt at bygge den nye bane netop mellem disse to franske storbyer, er, at trafikken på den nuværende bane gennem de senere år er steget ca. 4 pct. årligt, og dens kapacitet er nu fuldt udnyttet. Vil man hævde sig i konkurrencen med fly og biler, vil det være nødvendigt at skabe noget fuldkomment nyt og ikke mere »lappe« på den gamle bane.

Miljøbeskyttere og naturfredningsfolk har iværksat en storstilet kampagne for at standse byggeriet, og at der måske kan være grund til dette, viser alene oplysningerne om, at der skal anvendes 2.600 hektar landbrugsjord, at der skal bygges over 300 broer og at banen kommer til at passere ret tæt befolkede områder.

Birkerød

Kør ind til

Texaco Service Station

Kongevejen 158 . Birkerød . 81 04 15

Benzin - Olie - Smøring - Undervognsbehandling - Hjulafbalancering - Batteriservice - Mindre reparationer udf. -

Husk vor velassorterede kiosk.

De sparer - ved at køre ind til Texaco.

Vær ikke i tvivl -

når De skal købe gaver hos

BIRKERØD ANTIK

Hovedgaden 44 . Birkerød . (02) 81 70 27

Stort udvalg i gamle glas - tin - kobber - messing - småting og alt til rimelige priser.

Det store udvalg finder De i

JANIVAN LEGETØJ

på gågaden i Birkerød . tlf. (02) 81 59 15

Alt i pædagogisk-mekanisk legetøj i alle prislag - gå ikke forgæves - gå altid i Janivan Legetøj

Friskbagt bagerbrød fra

LUPINKROGEN BIRKERØD

Lupinkrogens Bageri

Tlf. (02) 81 81 65

Men dommen skulle altså betyde, at vi i 1982 kan komme til at køre med en hastighed på næsten 300 km/t mellem Paris og Lyon.

Vi får se, om det vil lykkes!

Biltogene gennem Alpetunnelerne - et vinterproblems løsning

Når vinterens snefald lukker de højtliggende Alpepas, kan dette rejse et problem for bilister. Løsningen er dog, som den har været det i mange år, nem og nærliggende: Lad bilen - og Dem selv - befordre med de hyppigt kørende automobiltog gennem Alpetunnelerne: Sankt Gotthard, Simplon og Lötschberg. Gratis køreplaner med priser og andre nyttige oplysninger fås hos rej-

sebureauer og de schweiziske turistbureauer.

Af Bern-Lötschberg-Simplonbanens årsberetning for 1974, som nylig er offentliggjort, fremgår iøvrigt, at banen i det nævnte år for første gang har befordret flere motorkøretøjer gennem Lötschberg-Tunnelen end de Schweiziske Forbundsbaner gennem tunnelen under Sankt Gotthard, nemlig 488.731 mod 486.349. Sin hidtidige dagsrekord nåede BLS lørdag den 6. juli 1975, da man fra Kandersteg afsendte 5038 biler gennem tunnelen ned til Brig.

Iran. Den østrigske vognfabrik Simmering-Graz-Pauker (SGP) har sluttet kontrakt med Iran om bygningen af en vognfabrik i landet, som årligt skal kunne producere omkring 1000 fireakslede godsvogne. Arbejdsstyrken bliver på 2350 mand.

På fodtur efter Ebeltoft-Trustrup Jernbane

Jeg har for nogen tid siden været ude på en fodtur fra Trustrup til Ebeltoft ad planum, dvs. langs den tidligere ETJ, der som bekendt blev nedlagt den 31. marts 1968.

Jeg startede fra Trustrup og nåede Balle efter at have passeret Petersborgbakken, hvor der for ca. 50 år siden skete et frontalt sammenstød, og hvor en fru Bendstrup fra Elsegårde blev dræbt.

Ved Balle kom »stationsforstanderen« ud. Han har indrettet en kunstsmedie i den gamle jernbanestation, og hr. Dønvang, som han hedder, har lavet mange af de såkaldte »jagtkroge«.

Videre til Ny Balle, hvor jeg stødte på den værste hindring på hele turen, idet en stor virksomhed havde afspærret et stort område, men jeg fulgte så hegnet ca. 100 meter, og så var planum der igen.

Jeg passerede Rosmos og Hyllested (uden stationsskilt). På de øvrige stationer i Balle, Rosmos, Gravlev og Skærsø præger de smukke navneskilte fortsat bygningerne.

Fra Hyllested til Gravlev var det meget besværligt at gå, idet planum var helt jævnet med jorden og i plan med omgivelserne. Det var en stor blød pløjemark at gå i.

I Gravlev blev jeg inviteret indenfor af fru Maarslet, der i 12 år har været ekspeditrice på stationen og yderligere har boet der i 7 år.

Fra Gravlev er der på planum anlagt en meget smuk og fin natursti helt til Ebeltoft. Man passerer først det tidli-

Karup

Kør ind til **BP**

Herningvej 37 . Karup . (07) 10 12 56

**Benzin - Olie - Smøring - Alt til bilens
pleje. Husk vor velassorterede kiosk
med tobak og konfekturer m.m.**

Med venlig hilsen

Johannes Østergaard Jensen

gere trinbræt Stubbe, der stadig er fuldt intakt, idet det lille træskur, hvor netop et forelsket kærestepar kan klemme sig sammen på bænken, har en opklæbet plakat, der viser, hvornår toget i sin tid kørte.

Videre går det forbi den store smukke Stubbe Sø i det fjerne, og så er Skærsø station nået.

Fruen, der forøvrigt er svigerdatter af fru Maarslet i Gravlev, så, at jeg gik og snuste, og hun inviterede mig indenfor til en sludder og en kop kaffe, men jeg havde dårlig tid, så efter 5 minutters forløb fortsatte jeg til Dråby, hvor »Hovedbanegården«, et gammelt træskur på ca. 2 x 3 meter, var forsvundet.

Det begyndte nu at skumre, og ved Vibæk dukkede de første gadelamper op. Kort efter var jeg ved turens mål: Banegården i Ebeltoft. Her tog jeg ind for at hilse på min gode ven, overtrafikassistent Gade, tidligere ansat ved AHTJ og ETJ, men nu leder af rutebilstationen.

Turen er udmålt til 21 km. Den var meget vellykket og varede 8 timer og 11 minutter.

O. Bøye.

Humor

En ung mand er i biografen med sin pige. Omsorgsfuldt hvisker han:

- Kan du godt se for den store hat foran dig?

- Ja, det går fint, skat.

- Det trækker vel ikke på dig...

- Nej, ikke spor.

- Og damen ved siden af dig har ikke spist hvidløg?

- Nej.

- Hør, har du så noget imod at bytte plads med mig?

Fra det gamle reglement

Vi har bladet lidt i »Samling af Ordre og Bestemmelser m.v.« for »De danske Statsbaner i Jylland og Fyn« og der fundet nogle morsomme små meddelelser, som nok kan få en og anden til også i dag at tænke sig lidt om.

Der står bl.a. i:

No. 2 af 26de Marts 1867

1. For at Ledvogterskerne kunde faa Leilighed paa Torvedage at komme til Kjøbstaden, tilstaaes der dem en Fridag hver 14 Dage. Som Fridag fastsættes den første Torvedag i hver Lønningsperiode, altsaa den første Torvedag efter at Lønning er udbetalt.

Paa denne Dag besørger Pasningen af det Led, som hun ellers bevogter, af hendes Mand, der paa den Dag gives passende Arbejde i Nærheden af Ledet.

Dersom Manden selv har et eller flere Led at passe, besørger dette eller disse passede af en af Arbejderne i Kolonnen. Hvor der i en Kolonne ikke er tilstrækkeligt Mandskab hertil, maa Fridagen for nogle Ledvogterskers Vedkommende forlægges til en anden Torvedag efter nærmere Bestemmelse.

Den Arbejder, hvem det overdrages at bevogte et Led, maa paa den Dag gives passende Beskæftigelse i Nærheden af Ledet. Agter en Ledvogterske ikke at forlade sit Hjem paa den fastsatte Fridag, passer hun sit Led som sædvanligt. Vil hun derimod benytte Fridagen til at reise til Kjøbstaden, maa saadant meldes til Kolonneformanden 4 Dage i Forveien, for at han kan træffe de nødvendige Forberedelser til Ledets Pasning og derefter fordele Arbejdet i Kolonnen samt rekvirere Fri-pas.

En Ledvogter kan kun under ganske særegne Omstændigheder faa Fridag sammen med Konen, og der tilstaaes ham ingensomhelst Fridag, uden at han derom skriftligt henvender sig til Baningeniøren mindst 4 Dage før den ønskede Fridag.

2. En Ledvogter maa ikke, uden at særegne Omstændigheder nødvendiggjøre det, ved Arbejdet paa Banen fjernes mere end ¼ Mil (5 Nummersten) fra det Led, som han har at bevogte under Togenes Passage. Han maa forlade sit Arbejde saa betids, at han kan være ved Ledet mindst 10 Minutter, før Toget skal passere det.

Enhver Ledvogter, som selv har Led at passe (foruden det, som passes af hans Kone), fritages for arbejdet paa Banen hver Lørdag. Samtlige øvrige Dage i Ugen (fra Mandag Morgen til Fredag Aften) arbejder han paa Banen som enhver Banearbejder.

Mystiske fotografier opklaret

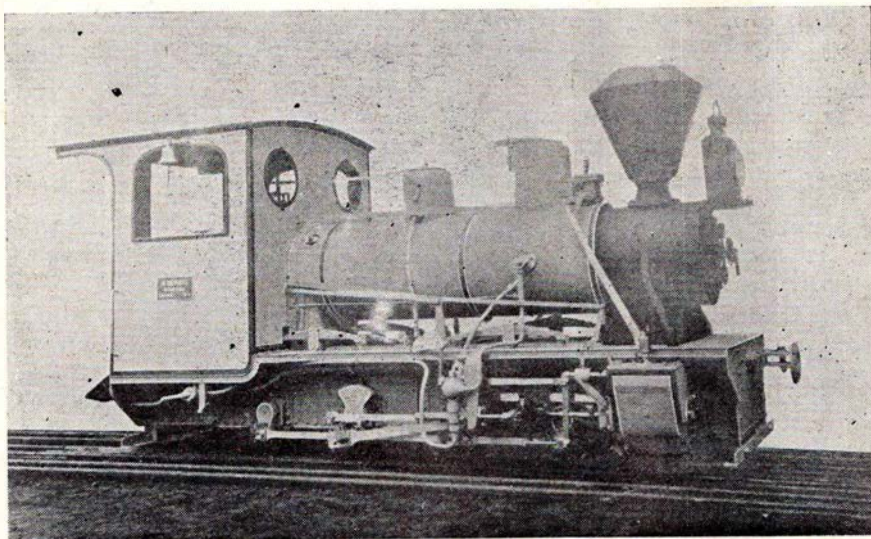
I Jernbane-Bladet, årgang 1974 nr. 3 og nr. 11 bragtes et par fotografier, som vi ikke vidste, hvad forestillede, udover at det var tydeligt, at det drejede sig om smalsporede lokomotiver og deres fabrikat, byggenummer og -år.

Nu langt om længe har en læser opklaret begge mysterier. Og løsningerne bringes her.

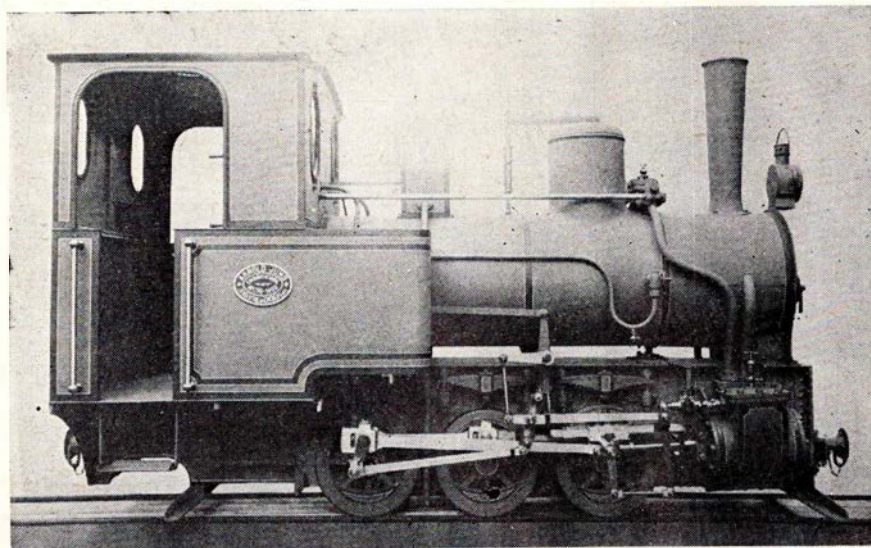
Lokomotivet fra Arn. Jung, byggenummer 1280 og byggeår 1908, har sporvidden 610 mm. Det blev i 1908 leveret til Britisk Indien.

Lokomotivet Borsig 7866/1911 er leveret til et så fjernt sted som Sydamerika, hvor det er banen »Comp. la forestal« i Buenos Aires, Argentina, der var køber. Sporvidden var 600 mm, og af yderligere oplysninger kan nævnes, at det havde 40 hk, fireakslet tender, Klien-Lindner akselsystem og var beregnet til brændefyring.

I et af de kommende numre af Jernbane-Bladet har vi atter et billede, om hvilket vore oplysninger er meget sparsomme, men vi håber på kyndige læsers hjælp. Det er dog ganske givet fra vore hjemlige egne, men herom senere.

Damplokomotiv bygget af Borsig nr. 7866 i 1911

Lokomotiv fra Arnold Jung. Fabriks nr. 1280 1908.

Opskrift på at nedlægge sidelinier

Skjern har 2 kommandoposter plus fungerende til at betjene togafviklingen. Vi ser helt bort fra afløsning i ferie og under sygdom, det kan opveje at der sikkert ingen vagt er *hele* natten ved weekend.

$365 \text{ dage} \times 24 \text{ timer} = 8760 \text{ timer}$
 $\times (2 \text{ kmp} + \text{st}) \dots\dots = 26.280 \text{ t/år}$
 $1 \text{ mand} \times 40 \text{ timer/uge}$
 $\times 52 \text{ uger} \dots\dots\dots = 2.080 \text{ t/år}$
 $2 \text{ kmp} + \text{st} \text{ skal betjenes af}$
 $26.280 : 2080 \dots\dots\dots = 12,6 \text{ mand/år}$

Vi regner en mand til kr. 70.000/år:
 $12,6 \times 70.000 = 882.000 \text{ kr./år}$. Dertil kommer øvrigt personale på Skjern st. Det er klart, at det er der ikke penge til. Altså nedlægger vi den vestjyske længdebane.

Privatbaner indfører CTC og togradio. Men de er nu heller ikke så dygtige.

von ebbe.

Ny lokomotivgeneration på vej

ET NYT elektrisk lokomotiv er under udvikling i Vesttyskland. Dette lokomotiv betegnes af tyske teknikere som begyndelsen på en helt ny generation af elektrisk trækraft.

Intet synes nu længere at kunne forhindre »fødslen« og en prototype af dette lokomotiv. I en af de store montagehaller hos BC i Mannheim-Käfertal foretager man i denne tid de sidste målinger, som skal bekræfte, at det man i teorien har principielt fastslået, det er også »ladsiggørligt«, når det skal udføres i praksis. Det drejer sig om den elektriske motor til dette fremtidslokomotiv, som man allerede har planer om inden længe at bestille fem prøveeksemplarer af hos den tyske industri.

Det nye lokomotiv vil få typebetegnelsen »120«. Når de fem prøveeksemplarer sættes i drift, vil man efter en prøveperiode, og efter at alle børnesygdomme er rettet, iværksætte serieproduktion. Denne fremgangsmåde er normal ved de tyske forbundsbaner.

Kombineret person- og godstogslokomotiv

Den nye lokomotivgeneration vil bringe jernbanen et skridt nærmere mod et længe søgt mål, nemlig at få et

Fest ombord – stedet, hvor etatens folk mødes

Restaurant »KOMPASSET«

Fredensgade 2 . Århus . Tlf. 13 62 34

Hyggelige og venlige omgivelser, og vore søde kahytssjofruer er hurtige og venlige (ny indehaver).

Med venlig hilsen Aage Sørensen

BIRTHES GRILL

Knudrøsgade 8 . Århus . tlf. 13 99 34

Alt i grillstegte varer . Lækkert smørrebrød . Frisklavet kaffe med varme æbleskiver . Besøg vor hyggelige gårdhave . Åben alle ugens dage kl. 11–01.

Kør ind til

BP HUSET

Europaplads 2 . 8000 Århus C . 12 44 48

Benzin . Olie . Vask . Smøring . Auto-udstyr . Quick service udføres. Husk vor BP-butik – og vi er lynhurtige med god service.

Tag noget lækkert med hjem – eller spis det her

ALLE BAREN

Frederikshallé 57 . Århus . (06) 19 09 90

Alt i grill – hot dogs – pølser – hamburger – øl – kaffe – sodavand m.m. Åbent alle dage kl. 11–23, fredag og lørdag kl. 11–0.30. – Vi leverer også gerne ud af huset. Med venlig hilsen og på gensyn i Allebaren.

Alis og Evin

Vore funktionærer kører til

POUL's AUTOSERVICE

Knudrøsgade 10 . Århus . (06) 13 42 44

1. kl.s reparationer og opretninger udf. fagmæssigt og samvittighedsfuldt.

Et besøg værd ...

Marstrandsborg Grill Bowleren

Thorvaldsensgade 1 – Århus

Prøv vore lækre grill-kyllinger – pølser – ribbenstegs-sandwich. – Tag maden med hjem – eller vi bringer gerne.

Åben hver dag fra kl. 11–22

TELEFON 12 70 47

Venlig hilsen – Signe og Tage

LAURSENS RADIO – TV

Sdr. Ringgade 6 (v/ Baunes Plads)

Århus – Tlf. 19 09 59

Radio – TV – Stereo – Plader – Bånd
HUSK: Vi tilbyder 10 pct. på alle reparationer til pensionister og unge under uddannelse samt til etatens folk.

Kig ind og tal med en fagmand

Sig til lykke med en blomstrende hilsen fra

SCT. CLEMENS IDE BUTIK

Sct. Clemens Stræde 7 . Århus

Tlf. (06) 12 39 40

Mangler De en idé – så gå ikke forgæves – men kom og kig, vi hjælper Dem med alt indenfor blomster.

Køb kød hos den rigtige slagter

KRÜGERS EFTF.

Falstersgade 31 . Århus . tlf. 12 52 26

Kød – Flæsk – Møre oksestege – Lækker hjemmelavet leverpostej og medisterpølse samt alt i pålæg – Små lune retter hver dag.

Kun én kvalitet – den bedste!

Alt godt fra havet

Charlottehøjs Fiskeforretning

v/ Eva Sørensen

Hammershusvej 41 . Århus

tlf. 16 99 28

Alt i friske fisk – Lækre hj.lavede salater – Stort udvalg i dybfrost

Vore funktionærer anbefales

FRUGTHUSET

Jordbrovej 21 . Århus . tlf. 16 92 35

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager. Stort udvalg i blomster og planter

Lad fagmanden råde Dem – gå til

VINKYPEREN

Frederikshallé 140 . Århus . tlf. 12 55 20

Vin i alle kendte mærker – vin for kendere – kolde øl – vand – snackvarer. Husk: vin skaber glæde – kig ind og få en vin-snak.

Vi handler i

SUPER KIOSKEN

Jægergårdsgade 57 . Århus

Telefon 13 79 20

Alt i dag- og ugeblade – skriveartikler tobaksvarer. Aut. tipsforhandler

Åben alle dage kl. 8–21

Venlig hilsen B. Adamsen

Køb kød hos den rigtige slagter

Slagtermester HOLM

Ekkodalen 2 . Århus . tlf. 16 92 34

Kød – Flæsk – Hj.lavet pålæg – Prøv vor lækre medisterpølse og leverpostej
Altid mørt og velhængt oksekød til ethvert formål.

Køb det bedste – det gør vi

Spis, hvor maden er i topklasse

F. F. CAFETERIA

Østergade 10 . Århus . tlf. 19 25 05

God daglig middag – Lækkert smørrebrød samt grill-retter. – Her får De maden uden ventetid.

Med venlig hilsen

Kok Kurt Pedersen

Gå til den rigtige slagter

Slagtermester JØRN SØRENSEN

Fynsgade 8 . Århus . tlf. 13 53 17

Alt i kød – flæsk og hj.lavet pålæg

Prøv vor lækre medisterpølse

Husk vore ugepakker –

der er kvalitet for pengene!

Vore damer anbefales

SALON HJERTER ES

Henrik Pontoppidansgade 20 . Århus

Telefon (06) 12 78 70

Stedet for moderne hårpleje

Fagmæssig og venlig betjening

Det personlige portræt

FOTOGRAF ERIC NIELSEN

Johan Baunes Plads 6 . Århus

Telefon (06) 13 40 65

Selskabsfoto – Pasfoto – Børnefoto

Stort udvalg i rammer

Vore damer anbefales

SALON »89«

Paludan Müllersvej 89 – Århus V

Telefon 10 11 74

Alt indenfor moderne hårpleje

Kyndig og venlig betjening

Gå ikke forgæves – gå til specialisten.

Vi har musik til alle aldre –

lyt til nyt i quadrofoni

ÅRHUS MUSIKFORSYNING

Jægergårdsgade 43 . Århus

Telefon 12 32 04

elektrisk lokomotiv, der er lige velegnet til både hurtige eksprestog, standsende persontog og til tunge godstog. Hidtil har man haft forskellige lokomotivtyper til hver af disse opgaver, f.eks. DBs type 103 til de hurtige eksprestog, type 141 til standsende persontog og type 150 og 151 til de tunge godstog. Hertil kommer et antal lokomotiver, f.eks. type 110 og 111 til de mellemhurtige eksprestog og type 140 til de lettere godstog.

Den nye type 120 bliver som sagt alle disse lokomotivtyper i ét. Det bygges for en maksimalhastighed på 160 km/t.

Trefaset vekselstrømsmotor

Forudsætningen for bygningen af dette fremtidslokomotiv er anvendelsen af trefaset vekselstrøm, der ganske vist – ifølge eksperternes udsagn – stammer fra elektronikkens »stenalder«, men som kun i ringe grad har været udnyttet ved jernbanedrift. Årsagen er den begrænsede tekniske reguleringsmulighed. Men med den udvikling i elektronikken, der gennem de sidste år har fundet sted, skulle nu de væsentligste hindringer være ryddet af vejen for udnyttelsen af denne ydedygtige motor, som er næsten vedligholdelsesfri og næsten uopslidelig.

I konventionelle trefasede vekselstrømssystemer, som f.eks. blev indført ved den første elektrificering af Simplontunnelen i Schweiz i 1902 og derefter på et stort antal norditalienske strækninger, var komplicerede topolede køreledninger påkrævet, og desuden kunne motorerne kun reguleres med nogle ganske få hastighedsindstillinger. Dette var selvsagt helt utilfredsstillende, især når man tænker på de muligheder, andre strømarter bød på, og en efter en blev strækningerne da også ombygget. Alligevel er det lykkedes enkelte norditalienske baner at bevare det komplicerede »Storm P'ske« helt op til vore dage, hvor man netop for ganske nylig har omstillet driften omkring Alessandria.

Og mens man ophører med brugen af trefaset vekselstrøm i Norditalien, så får netop denne strømart en renaissance i Vesttyskland, ganske vist i en helt anden og hidtil ukendt form. Med den tekniske udvikling er det lykkedes at opnå mulighed for udnyttelse af goderne uden at være nødsaget til at beholde ulemperne. Og bedre kan man vist ikke forlange det.

Det nykonstruerede trefasede vekselstrømslokomotiv bliver – som alle konventionelle lokomotiver, der drives af

énfaset vekselstrøm – forsynet med elektrisk energi gennem en køreledning. I Vesttyskland er denne energi på 15.000 volt og med en frekvens på 16 2/3 hertz. I lokomotivet bliver strømmen derefter ensrettet og demæst omformet til trefaset vekselstrøm ved hjælp af en omformer. Denne strøm kan i vore dage reguleres trinløst.

Dermed kan trækraften og hastigheden også reguleres trinløst, således at der ikke opstår de gammelkendte »ryk«, når der skiftes mellem trinene.

En lang forsøgsperiode ligger forude

Naturligvis opstår en sådan nykonstruktion ikke på én dag. Der ligger lange forsøg med et utal af målinger bag. Forsøgene er gjort med et avanceret lokomotiv, konstrueret af BBC og Henschel i forening. Lokomotivet var oprindeligt dieselelektrisk, men da Deutsche Bundesbahn ikke har den store interesse i dieselelektriske lokomotiver, kobled man motoren – dieselmotoren – ud af systemet og lod lokomotivet drive elektrisk fra køreledning. En ombygget personvogn blev fast monteret bag lokomotivet, forsynet med pantograf og diverse teknisk udstyr, som var nødvendigt for forsøgene.

Det nye lokomotiv 120 vil, når det bliver bygget, på hver af de fire bane-motorer have en ydelse, der er lige så stor som forsøgslokomotivets fire bane-motorer tilsammen, så det vil kunne forstås, at der ikke er tale om noget sidebanelokomotiv.

Den første motor af den nye type er på 1,4 megawatt, og den er for tiden under bygning hos BBC i Mannheim-Käfertal, hvor den skal gennemgå alle tænkelige og utænkelige forsøgsmålinger. Derefter skal typen som nævnt produceres til de fem forsøgslokomotiver, af hvilke det første forventes leveret omkring årsskiftet 1978-79.

Maksimal effekten forventes for de første lokomotiver at blive 5.600 kilowatt. Grænsen for yderligere effekt sættes ved den relativt tunge transformator, som med det nuværende tekniske stadium det ikke er muligt at reducere vægten på, samtidig med at effekten øges. Men det er formentlig kun et tidsspørgsmål, før også dette problem bliver løst.

En positiv ting i den retning er de relativt små – i omfang – og lette bane-motorer, som reducerer lokomotivets samlede vægt betydeligt i sammenligning med de nuværende elektriske lokomotivers.

Ringkøbing

Kør ind til

GULF SERVICENTER

Herningvej 49 . Ringkøbing
tlf. (07) 32 04 40

Benzin – olie – Smøring – Fuldautomatisk bilvask – Dækservice – Nærbutik
Åben mandag-fredag kl. 7-22
lørdag-søndag kl. 8-22

Gælder det legetøj – gå i

LEGETØJSBAZAREN

Nygade 24 . Ringkøbing . (07) 32 08 06

Stort udvalg i legetøj i alle prislag – også pædagogiske.
Altid til tjeneste med råd
Norma Jochumsen

Vore funktionærer handler i

LÆDERVAREHJØRNET

v/ Rita Telling

Algade 5 . Ringkøbing . (07) 32 10 02

Stort udvalg i tasker til alle formål
Gå til fagmanden, når det gælder lædervarer

Stedet hvor man kommer igen –
Besøg Hotel

»MORTEN P.«

samt restaurant »SORTE LOUIS«

V. Strandgade . Ringkøbing

tlf. (07) 32 01 93

Mad for gourmet – nyd den i vor lukkede gårdhave – eller vore hyggelige lokaler.

Kør ind til

ESSO SERVICENTER

Herningvej 24 . Ringkøbing
tlf. (07) 32 06 44

Benzin – Olie – Vask – Smøring
Quick-service – Autotilbehør
Hurtig og venlig betjening hjælper
Dem gerne. – Husk vor kiosk

En ting, man kunne være bange for, var lokomotivets indflydelse på signaler og sikringsanlæg. Men forsøg har vist, at der her ikke er nogen fare.

Alt tegner således til, at man for en årrække har skabt det, man med et stort ord kan kalde for ideallokomotivet.

Det bliver spændende at se om et par år, når det ruller ud på de lange skinner.

Aarhus og omegn

Stedet hvor man hygger sig

Restaurant SØSPORTEN

Lystbådehavne . Århus . Tlf. 12 16 67

Se vort spisekort med mange kulinariske retter. Selskaber modtages gerne
Husk vor Diner transportable m. lækre menuer og anretninger

Danseaftener for det voksne publikum
fredag og lørdag

Venlig hilsen Inge og Erik

Deres købmand

KØBMAND RUSKJÆR

Ing. Boulevard 19 . Århus . 12 85 60

Alt indenfor kolonial - konserver - st. udvalg i tobak - vin - spirituosa - frugt - grønt. Det er os med den gode kaffe.

Husk, vi har altid et godt tilbud.

Vi åbner kl. 7 - og bringer varer ud hver dag.

Gælder det RADIO - TV og MUSIK - så gå i

BACH's MUSIK ApS

Jægergårdsgade 48 - Århus

Telefon (06) 19 20 44

Radio - TV i alle de kendte fabrikater.
Fagmæssig og kyndig betjening udføres på eget værksted.

Bag den gode smag

FORTELEDETS BAGERI

v/ Henrik Larsen

Fortelede 16 . Risskov . (06) 17 73 21

Alt indenfor lækkert brød og kager
Bestillinger på alle slags brød modtages gerne. Husk: vi har åbent søndag - og vi har søndagsavisen (lukket tirsdag)

Et besøg værd . . .

MØLLEGÅRDENS CAFETERIA

Eckersberggade 22-24 . Århus

Tlf. (06) 12 94 90

Her får De maden uden ventetid
Åben mandag, tirsdag, onsdag, fredag
kl. 7,30-17,00. Torsdag kl. 7,30-18,00.

På gensyn

Henny og Linda (nye indehavere)

CHEVRON SERVICE

ved P. C. Andersen

Grenåvej 189 - Risskov - Tlf. 17 73 69

Benzin - olie - vask - smøring samt stort udvalg i autoudstyr.
Quick-service udføres

Bag den gode smag

»GASTRONOMEN«s

Diner Transportable

Fåborggade 7B . Århus C. . (06) 12 54 20

Varm mad - Smørrebrød - Grill-retter
Nyhed: Tivoli toast. Husk vore vacuum-pakkede færdigretter - holdbarhed i tre uger - opvarmning 5 min. Ring og få et godt tilbud. Med venlig hilsen
Clausen og Flindt

Vore funktionærer handler i

BJERRES KIOSK

Østbanetorv 7 - Århus

tlf. 13 68 83 - 12 75 58

Aviser - Dag og ugeblade - Skriveartikler - Telegrammer - Tobaksvarer
Kiosken der har det hele

Vær ikke i tvivl - kør til fagmanden

TRØJBORG BILCENTRUM

v/ Finn Rathcke

Trøjborgvej 8 . Århus . tlf. 10 23 22

Reparation og service på person-, vare- og lastvogne. Alt til rimelige priser.
Faguddannet personale

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

PEDER WESSEL BODEGA

Hj af Niels Juelsgade/Tordenskjoldsgade . Århus . Tlf. 16 75 16

Her er hygge, stemning og venlig betjening.

Venlig hilsen Kaj og Paul Erik

Hammel

Kør ind til **ESSO ANBÆK**

Anbæk Korsvej . Hammel . tlf. 96 12 21

Benzin - Olie - Smøring

1. kl.s rust- og smedearbejde udføres billigt. 10% ydes på dæk mod aflevering af denne annonce. Venlig hilsen
Sonja og Ove Mikkelsen

Bjerringbro

»GRILLHYTTEN«

v/ Olaf Christensen

Søndergade 53 . Bjerringbro

Tlf. (06) 68 27 36

Alt i festmiddage - smørrebrød
Har De prøvet vore lækre
GRILL KYLLINGER

Odder

ARNDT'S

URE OG SPECIAL-OPTIK

Rosengade 33 - 8300 Odder

Telefon (06) 54 23 13

Aut. OMEGA og TISSOT forhandler

Kolind

Vi handler i

»LIS« BUTIK

Sivested - 8560 Kolind

Telefon (06) 39 13 55

Kolonial - Konserver - Vin - Tobaksvarer - Købmanden med den gode kaffe - Konfektur - Chokolade
Øl - Vand

Løgstrup

Vi anbefaler

KØLSENS SMEDEFORRETNING

v/ Hans Andersen

Kølsen . Tlf. (06) 64 23 05

Alt indenfor smede- og VVS-arbejde .
Nybygninger . Reparationer
Tilbud gives uden forbindelse

Rønde

Køb kød hos den rigtige slagter

SLAGTER H. P.

Hovedgaden . Rønde . tlf. (06) 37 11 47

Alt i kød - flæsk og hj.lavet pålæg
Prøv vor lækre hj.lavede medisterpølse - møre oksestege - og så har vi altid et godt tilbud.

Køb det bedste - det gør vi!

Kysing

Lad turen gå til

KYSING GL. SKOLE

v/ landevejen ml. Norsminde og Rude

Kystvejen 259 - Telefon (06) 55 84 55

Dame- og børnetøj i fikse og smarte ting til helt specielle lave priser .
Gaveartikler . Antikviteter

Åben hver dag fra kl. 10

Kig ind og se vort store udvalg

FRA KLUBBERNE

Helsingør Jernbaneklubs lokomotiv nr. 7 vejjet!

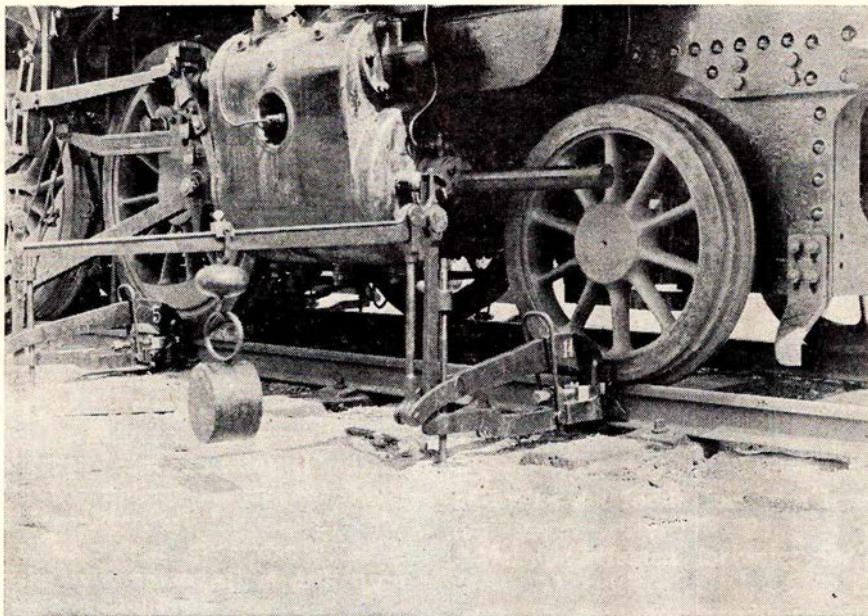
I foråret 1975 blev HgJKs lokomotiv – ØSJS 7 – vejjet, ikke just for at se om den havde taget på i vægt, men for at justere dens akseltryk på samtlige hjul, idet den i månederne marts-april var løftet fri af hjulene, da det bageste kobbelhjul var i Århus for at blive rettet efter en afsporing.

Det er såvidt vides mange år siden, man sidst har vejjet damplokomotiver her i landet, men DSB havde stadig grejerne dertil og HHGB en lokofører med erfaring på dette punkt. Altså, vi lånte 8 stk. lokomotivvægte ved DSB, model – »bismervægt« – og så begyndte vi.

Lokomotivet anbringes på et helt vandret sporstykke, bremsen løsnes, men et hjulsæt sikres med hjulkiler, så lokomotivet ikke triller ned ad vægterne. Derefter går man igang med at anbringe alle 8 vægte meget omhyggeligt

under hvert hjul. Vægten har en fod, der skal stå på skinnefoden og dertil en pladefod med gevind, der blot skal støtte på jorden. men indstilles ved hjælp af gevindet, så et lille lod hænger nøjagtigt i lod. Når alle vægte er stillet op, betjener man den lange vægtstang, således at en kraftig vægtarm løfter på den del af hjulbandagen, der rager ud over skinnenhovedet, måske blot en millimeter, men nok til at hjulet er fri af skinnen. Man kan nu indstille loddet på den lange frie vægtarm, så denne står vandret. Når alle vægte er stillet op på denne måde og vægtarmene i ro, kan man aflæse på hver vægt, hvormeget netop dette hjul trykker, samt tælle sammen og derved få lokomotivets samlede vægt.

Som sagt var det lokomotivets akseltryk, vi var interesseret i at få justeret, og det viste sig da også, at der var stor forskel på de enkelte hjuls tryk på vægtene (= skinnerne). Det gjaldt herefter om at slække og stramme på de rette fjederstroppe med hensyntagen til balancerne mellem disse og blive ved med dette, til det rigtige akseltryk opnåedes. Det var noget af et tålmodig-

Vægten indstilles.

Foto: Sv.J.

Herning

Nyd en god kop kaffe mens De venter
**RUTEBILSTATIONENS
KIOSK OG CAFETERIA**
v/ Wilmer Pedersen – Herning
Aviser – Tobak – Chokolade
Hurtig og høflig betjening

Besøg
SIEMATIC KØKKENCENTER
Østergade 17 . Herning . tlf. 22 18 11
og se de 7 spændende køkkenmiljøer
Vi foretager total-moderniseringer af
køkkener
Ny indehaver: Arne Sørensen

DALLS HERREMAGASIN

Bredgade 27-33 . Herning
HERREHABITTER
Specialitet: topmærket Sterling
Kamgarn – Twist – Trevira

Løgten

Kør ind til **BP LØGTEN**
Grenåvej 742 . Telefon 99 15 83
Benzin – Olie – Smøring – Alt til bilens
pleje. Husk vor velassorterede kiosk
med tobak, blade m.m.
Åben 7-22, søndag 8-22
Mød venlig hilsen
faguddannet mekaniker Leif Pedersen

Kølvrå

Køb kød hos den rigtige slagter
DERES SLAGTER
v/ Per Jørgensen
Torvet 2 . Kølvrå . tlf. (07) 10 10 47
Alt i kød – flæsk – hjemmelavet pålæg
Prøv vor lækre medisterpølse og
leverpostej
Køb det bedste – det gør vi

JERNBANEPLATTER

Støtteforeningen Danske Dampvenner udgiver i august/september en jubilæumsplatte i anledning af Hornbækbanens 70 års jubilæum. Motivet er banens lokomotiv nr. 1. Kun et lille antal nummererede platter udsendes. Pris kr. 95,00 plus porto.

I anledning af SFJs jubilæum udsendes i oktober/november en platte med det berømte Malletlokomotiv SFJ nr. 30. Støtteforeningen Danske Dampvenner søger at skaffe penge til restaurering og bevaring af dampmaskiner af enhver art.

Bestilling og oplysninger fra foreningens adresse:

Støtteforeningen Danske Dampvenner

Blichersvej 3, 1., 3000 Helsingør, Giro 8 29 47 63, tlf. (03) 21 81 46

Fredericia

Se Møbel-Udstillingen på
Vesterbrogade 10
Møbler lavet i håndværksmæssig ud-
førelse sælges direkte fra fabrik -
ingen fordyrende mellemled.

N H K STILMØBLER

6. Jullvej 15 - Fredericia - tlf. 92 27 44

Altid byens største lager i
køkkengulve...

Vægbeklædning, tæpper samt
gulvbelægning finder man hos
TREKANTENS GULVBELÆGNING
Kongensgade 20 - Fredericia
Tlf. 92 74 98 - 95 73 82
Åben 12-17 - lørdag 9-12

Vejle

Kør ind til

MOBIL SERVICE

Boulevarden 62 - Vejle

Telefon (05) 82 68 95

Benzin - Olieskift - Smøring

Stort udvalg i autotilbehør

Vi er omhyggelig med Deres bil - så
kig ind - Med venlig hilsen
TORKILD BADEN

Skal De til at strikke? -
så slå et smut ind til

B. B. GARN

Dæmningen 51 . 7100 Vejle

Tlf. 83 27 87

og få en hyggesnak i rolige og
hyggelige omgivelser

Vore funktionærer anbefales

FRISØR SOLVEIG

Nørregade 10 - Vejle

Tlf. 82 11 80

Smyk Deres hjem med tæpper fra

VEJLES NYE

TÆPPE SUPERMARKED

Chr. M. Gravesen

Vestre Engvej 18 . Tlf. 83 47 11

Tæpper til alle formål og priser

Gratis måltagning og tilbud - Gratis
udbringning - Kundevenlig betjening -

Få en tæppekonto

Horsens

Kør ind til

SHELL SERVICE

Allégade 63-65 . Horsens . (05) 62 99 85

Benzin . Olie . Smøring (husk vor servi-
shell) . Bilreparation med garanti .

Besøg vor velassorterede kiosk . Tank
og kiosk åben alle ugens dage kl. 6-24.

Værksted mandag til fredag 8-17

Gå til fagmanden

Blumersgade's Autoværksted

v/ Erik Lissner

Blumersgade 2 . Horsens

tlf. (05) 62 33 66, priv. 62 99 77

Alt i autoreparationer

Reel behandling og rimelige priser

Malerfirmaet Just Hansens Eftf.

ved Erik Christiansen

Værksted: Rossinggade 4

Privat: Nylandsallé 10

Horsens - Tlf. (05) 62 11 74

Tilbud gives uden forbindende

Ejstrupholm

INGE'S TRANSPORT- OG FLYTTEFORRETNING

Skal De flytte - ligemeget hvorhen i
verden - så er det Inge's Transport og
Flytteforretning.

Vi kører med bundpriser. - Vi giver ger-
ne fast pris. - Vi er flinke, dygtige og
omhyggelige, så betænk Dem ikke, når
De skal flytte. - Ring til (05) 77 26 91.

Inge's Transport- og Flytteforretning

Ejstrupholm . Tlf. (05) 77 26 91

Haslund

Kør ind til

HASLUND AUTO

og vær sikkert kørende

Klostervej 15 . Haslund . Tlf. 44 50 45

1. kl.s reparationsværksted - Reel be-
handling. Spec.: Ford- og Opel-biler
forhandles. Afdeling for pladearbejde.

Fritz Pedersen

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 - Postgiro 78 63

Mandag, tirsdag og onsdag 9.30-16.00

Torsdag 9.30-17.00

Fredag 9.30-19.00

Kør ind til

Texaco tankstation og autoværksted

Gødvad Bakke . Silkeborg . tlf. 82 50 89

Benzin - Olie - Vask - Smøring

1. kl.s autoværksted - reel behandling

Spec.: Saab-biler (ny indehaver)

Arne Albertsen

Vær prisbevidst - gå, hvor udvalget er
størst og billigst - gå i

»LEMO«

Skærbækvej 11 . Resenbro

Tlf. (06) 85 35 95, priv.: (06) 82 82 88

Vi fører alt i væg-til-væg tæpper

Hård gulvbelægning - Elementkøkkener

Hårde hvidevarer - Badeværelsessæt

Vel mødt! - Egen import

Handest

Vore funktionærer anbefales

HANDEST AUTOVÆRKSTED

v/ Alex Larsen - tlf. (06) 45 25 31

i det gamle mejeri

Reparation af alle vognmærker udføres

Faglig og reel fagmand

Alt til rimelige priser

Maarslet

Kør til fagmanden

Maarslet Undervogns Center

Bedervej 97 - Telefon (06) 29 03 68

Effektiv rustbeskyttelse - det er sagen

Syrefri P.V. 213 undervognsolie

Pava rustbeskyttelse

Reel og fagmæssig behandling

Med venlig hilsen: E. ROSENDAL

Stilling

Vi handler i

M. B. KIOSKEN

Århusvej 11 . Stilling . (06) 57 16 01

Aviser - Dag- og ugeblade - Telegram-

mer - Skriveartikler - Lommeromaner

- Tobaksvarer - Gaveartikler

Kiosken har det hele

Med venlig hilsen

Musse og Bjarne Nielsen

hedsarbejde, men omsider havde vi nået det resultat, vi ønskede, nemlig med differencer på kun omkring godt 50 kg.

Ved den påfølgende prøvekørsel og iøvrigt hele sommeren igennem viste maskinen sig at gå udmærket i sporet med lige meget luft over alle akselkasser i akselportene, så vejeceremonien var besværet værd.

Svend Jørgensen.

FRA KLUBBERNE

HgJK har atter nydt bevågenhed fra Helsingør Kommune, idet man efter ansøgning fik tildelt et tilskud til fortsat klubarbejde på ikke mindre end kr. 4.000.

DJK har i foråret istandsat bl.a. klubbens personvogn DSB CXM 4528, som man skulle bruge til nogle af de mange særtog, der er kørt og fortsat køres. Vognen er af medlemmer ført tilbage til det udseende, den havde i 1947, dvs. malet i en rødbrun farve. Arbejdet med istandsættelsen har kostet ca. 800 arbejdstimer.

DJK har købt OHJs personvogn C 223, bygget af Scandia i 1906 til AB.

KLK har udsendt et nyt farveprospekt-kort, forestillende klubbens F 694 samt flere af klubbens personvogne og SFJ QB 415 ved den idylliske Fruens Bøge station.

HJERL HEDE, det levende museum i Jylland (se Jb.-Bl. nr. 5/76), har lejet endnu et damplokomotiv til sin tørvebane, nemlig det tidligere Vildmoselokomotiv nr. 3, tilhørende smedemester Bjarne Jensen, Søborg. Lokomotivet er bygget af Orenstein & Koppel i 1921 som nr. 9459.

Forøvrigt er museets bane i år blevet forlænget frem til Højgården, hvorfra man har den skønneste udsigt ud over Flyndersø. Desværre har tørken i høj-sommeren gjort, at det har været meget begrænset, hvor meget man har kunnet køre med damplokomotiverne, så det meste af den periode, hvor museet er »levende«, juli måned, har trafikken været indstillet. Yderligere har det knebet med kvalificeret lokomotivpersonale.

VBV, Veteranbanen Bryrup-Vrads, har igen i år haft stor søgning fra turisterne, men tørken har gjort det nødvendigt i en lang periode at erstatte damptogene med motortog, fremført af de gamle

Triangel-motorvogne TFJ M 2 og HBS L M215. Dette har skuffet turisterne, men når de har fået årsagen at vide, har der været forståelse for nødvendigheden af foranstaltningerne. VBV går som bekendt gennem et område med plantager, der i tørkeperioden har været en ren krudttønde, hvad brandfaren angår.

ØSJK, Østsjællandske Jernbaneklub, har af HgJK fået overdraget vognkassen fra ØSJS' kupévogn fra 1879 C 7, som indtil for få år siden henstod som lysthus på Midsjælland. Her fandt HgJK den og erhvervede den med henblik på senere restaurering. Nu agter ØSJK at lave den i stand, om muligt til Østbanens 100 års jubilæum i 1979.

MØDESTED

FORENINGER, klubber m.v., som ønsker møder, udflugter o.lign. arrangerer omtalt under rubrikken »Mødested«, bedes inden den 20. i måneden forud for udsendelsen af det blad, arrangementet ønskes omtalt i, underrette redaktionen.

Tirsdag den 24. august

MHVJ deltager i aktiviteterne i anledning af Randers-Ryomgård-Grenå Banens 100 års jubilæum (26/08) ved at køre særtog mellem Grenå og Ryomgård efter følgende plan: Grenå afg. 13.45, Ryomgård ank. 14.35, Ryomgård afg. 15.15, Grenå ank. 16.00.

Derefter køres mellem Grenå station og havn med afg. fra stationen kl. 16.45 og 18.30. Fra havnen køres kl. 17.30 og 19.15.

Søndag den 29. august

DJK arrangerer damptogskørsel med E 994 mellem København H. og Kalundborg. Køreplanen byder på:

København H.	afg 08.08
Roskilde	afg. 08.43
Kalundborg	ank. 11.50
Kalundborg	afg. 13.15
Roskilde	ank. 15.15
København H.	ank. 15.50

Der bliver lejlighed til fotostandsninger.

Pris for deltagelse kr. 70,00. Indbetaling til: Dansk Jernbane-Klub, Opnæsgård 21, 2970 Hørsholm, postgiro nr. 8 11 10 06 senest den 20. august. Ønskes frokost på Jernbanehotellet i Kalundborg, anføres på girokuponen »M«.

Fredag den 3. september kl. 19.30

IBK afholder filmmøde på Charlottengården, Hedehusene, hvor medlemmerne vil vise industribanefilm og -lysbilleder. Klubbens handelsafdeling vil også komme til stede med forskellige rariteter for liebhavere.

Lørdag den 4. og 11. samt søndag den 5. og 12. september

MHVJ deltager i Århus festuge ved at køre særtog mellem Århus Ø. og Lystrup efter flg. plan:

Århus Ø. afg.	12.05	13.30	15.15	16.40
Lystrup ank.	12.20	13.45	15.30	16.55
Lystrup afg.	12.37	14.00	15.50	17.10
Århus Ø. ank.	12.52	14.15	16.05	17.25

Ved Århus Ø. opstilles et lokomotiv, og i stationens forhal arrangeres fotoudstilling med billeder af sporgvognene i Århus.

Onsdag den 8. september kl. 19.30

DJK afholder møde i Karnappen, Niels Hemmingsensgade 10, 1153 København K., med forevisning af film og dias fra sommerens jernbaneoplevelser.

DØDSFALD

Lkf Vilh. Erlund,
fh Ar, 93.

Lkf F. F. Jensen,
fh Ab, 86.

Stfst. P. Agner Petersen,
fh Over Jerstal, 82.

Barb Marinus Ilsøe,
fh Skals, 81.

Opt Sofus Christensen,
fh Nf, 79.

Lkf H. P. Schmidt,
fh Svendborg, 79.

Lkf Vagn Wedel,
Gb, 70.

Lkf Carl Bøggild Jacobsen,
fh Odder, 69.

Overbanem. Niels Arrild Andersen,
Hjørring, 67.

Skibsmask.ch. Poul Kromann Sørensen
(Bøjden-Fynshav), 55.

Lkf A. Bentsen,
Fa, 54.

Banemontør H. Helsinghoff,
Skive, 54.

Lkf H. Chr. Jensen,
Pa, 51.

Oass. L. J. Laursen,
Næ, 35.

BOGHJØRNET

GYLDENDAL

Traneserien

Tove Ditlevsen

To som elsker hinanden

208 sider, kr. 12,75.

Det er egentlig forbavsende, at man for kr. 12,75 kan købe en så velskrevet og tankevækkende bog, som Tove Ditlevsens »To som elsker hinanden«.

Som så mange andre anmeldere synes jeg, der er bøger der burde koste en formue, og andre man godt kunne forære væk gratis. De bøger man skulle betale en høj pris for er sjældne, men en af disse er ovennævnte titel, der må være en af forfatterens bedste. Da det er ca. 15 år siden bogen udkom første gang, må det formodes at mange af bladets læsere kender værket, så derfor skal jeg ikke gå i dybden i handlingen, men blot fra bagsiden af bogen citere: »To som elsker hinanden er romanen om den evige trekant: en midaldrende mand mellem en selvopofrende kone og en purung pige.

Køb den før det er for sent!

v.j.

Smalsporede industribelok,

2. del, Sydjylland - Fyn

48 sider, heftet, illustreret.

Af Peter Andersen

Peter Andersens Forlag,

Charlotteager 38, 1. th.,

2640 Hedehusene

Denne udgave af den serie skematiske fortegnelser, som forfatteren er i gang med at udgive om vore hidtil ret ukendte industribaner, adskiller sig fra 1. udgave ved at være illustreret med et spredt udpluk af de typer motortrækkraft, som har været og i enkelte tilfælde stadig anvendes på banerne. Som ved den 1. udgave lægger denne også op til assistance fra entusiasternes notesbøger, men forfatteren viser, at han har samlet meget stof om det temmeligt utilgængelige emne. Fortegnelserne er opstillet på en sådan god måde, at der er rig lejlighed til at tilføje nye oplysninger, efterhånden som disse dukker op.

Bogen kan anbefales alle industribaneinteresserede, især »nummermænd«.

Driftsmateriellet, DSB-godsvogne

bladsæt 7 og tilæg 2

Udgives af »Dansk Jernbanearkiv«,

Postboks 36, 4990 Sakskøbing.

Dette mammutværk er nu nået til bladsæt 7, der omfatter diverse køle-

vognslitra. Efterhånden som udgivelsen skrider frem, kommer der også flere og flere illustrationer med, ofte fotos af vogntyper, der kun har eksisteret i enkelte eksemplarer, og som er de fleste læsere ubekendte. Det viser, hvilken alsidighed, der i sin tid har været i DSBs godsvognpark i forhold til nu - standardiseringens tidsalder.

Der følger også tillæg nr. 2 med bladsættet, hvori der er foretaget en del rettelser og tilføjelser, ligesom en del sider er skiftet ud.

Sydøyske Jernbaners materiel

Af Lars Viinholt-Nielsen. 44 sider. Il-

lustreret. Udgives af Kolding Loko-

motivklub, Jernbanegade 1a, 6000

Kolding. Pris kr. 28,00.

Forfatteren af Odense-Svendborg banens jubilæumsbog (se anm. i Jb.-Bl. nr. 7) har sammensat denne fortegnelse, der omfatter samtlige sydøyske jernbaners rullende materiel. Der er lister med numre gennem tiderne, fabriktionssteder, fabriktionsår samt ud-rangeringsår. Udsnit af banernes gamle driftsmateriel fortegnelser med oplysninger om lokomotivernes tekniske data, vognenes siddepladsantal m.m. »krydrer« de mange skemaer. Heftet er illustreret med et antal fotografier, der for de flestes vedkommende er ukendte.

Danske lokomotiver og motorvogne

1976-01-01

Af Tom Lauritsen. 152 sider. Illustreret.

Indbundet i plasticbind. Lomme-

format. Udgivet af Frank Stenvalls

Forlag, Malmgatan 3 S-211 32 Malmö.

Pris kr. 35,00.

Dette er en ny udgave af den bog, der blev udgivet i 1973. Den er ajourført og forsynet med en række nye fotos, ligesom en del oplysninger er korrigeret.

Eisenbahn-Jahrbuch 1976.

176 sider, ill. VEB Verlag für Ver-

kehrswesen, Französischer Str. 13/14,

DDR-108 Berlin. Mark 22,-.

Sent eller tidligt. Det er i hvert fald en jernbaneårbog af bedre kvalitet, end vi normalt er vænnet til. Specielt er det interessant at få så meget at vide om øst-baner, Rusland, Polen, DDR osv. Billedmaterialet er rigeligt, og det er af fin kvalitet. Som et pudsigt supplement er der lidt om jernbanefilati og sporvogne, områder som interesserer mange. Alt i alt en god bog.

jas.

Humørspalten

VANSKELIG OPGAVE

En ølkusk skulle holde frokostpause, men ville efter god kuskeskik sørge for sine heste først. Han gav sig til at spænde muleposerne på hestene, men der var noget i vejen, så manden stod og knoklede lidt med posen for at få den spændt fast. En ældre dame, der kom gående, standsede op og bemærkede syrligt, da hun havde set lidt på kuskens anstrengelser:

- Hør, min gode mand, De har vist drukket for mange af de øller, De kører rundt med. Hvordan kan De ellers få den skøre idé at prøve at stoppe den store hest ned i sådan en lille pose?

★

Præsten og degnen i sognet var blevet uvenner.

Nu havde præsten for vane at lægge sin søndagsprædiken på talerstolen allerede lørdag aften, og da degnen så den, fjernede han sidste ark. Om søndagen gik præsten på talerstolen og talte om Adam og Eva. Da han kom til sidste side, sagde han:

- Og så sagde Adam til Eva - æh - hør, der mangler vist et blad...

★

I STORMAGASINET

- Vær så god at lade prisen sidde på. Det er til en gave...

★

UNDERLIG SNEGL

- Tjener, er denne portion grøn salat til én eller to personer?

- Til to, hr.

- Hvorfor er der så kun én snegl i den?

★

Dommeren i tandlægestolen:

- Sværger De at trække tanden ud, hele tanden og ikke andet end tanden?

★

- Åh, hans lystyacht var ikke nær så stor, som han sagde, og så var det hele tiden mig, der skulle ro...

★

Jeg husker ellers altid et ansigt, men i Deres tilfælde vil jeg gøre en undtagelse.

Randers

Kør ind til

Midtvejs Cafeteria og Servicestation

Hobrovej - Råsted - Randers

Telefon (06) 44 31 69

Stedet hvor man kommer - og kommer igen

Vore funktionærer anbefales

B. J. AUTO

v/ Bent Johansen

Hadsundvej 170 . Randers . tlf. 43 96 06

Alt vedrørende bilreparationer udføres fagmæssigt og samvittighedsfuldt
Spec.: Mazda - VW - Opel - Vauxhall - Ford - Alfa Romeo. - Kom ind og få et uforbindende tilbud

CENTRAL-SLIBERIET

Storegade 14 . Randers . tlf. 43 34 35

efter kl. 18 tlf. 39 63 76

Vi anbefaler os med slibning af husholdnings- og haveredskaber . Fagmæssig og reel behandling.
Venlig hilsen Poul Babis

Kør ind til

CHEVRON SERVICE

Polititorvet - Vestergade 3

Randers - Telefon 42 94 68

Benzin - Olie - Service - Quick-vask
Hurtig og venlig betjening
SØREN VISTOFT

Lemvig

Stedet, hvor man kommer igen

BOVBJERG CAFETERIA

med den skønne udsigt over
Vesterhavet

Telefon (07) 89 51 50

Altid veltillavet mad og hjemmebak til kaffen - Ring og bestil bord - og maden er klar, når De kommer.
Med venlig hilsen
Bovbjerg Cafeteria

Kør ind til

TEXACO SERVICE

Storegade 1 . Lemvig . (07) 82 12 30

Benzin - Olie - Smøring - Autotilbehør m.m. - Åben hverdag 7-22, søn- og helligdage 8-22.

Texaco til tjeneste - Venlig hilsen
Solveig og Børge Nielsen

Langå

Vi handler i

TATOL FORRETNINGEN

Bredgade - Langå - Telefon 46 15 01

Trikotage - Strømper - Parfumeri
i kendte mærker.

Kig ind - det De ikke ser i vinduet har vi i forretningen.

Venlig hilsen

LINDA JØRGENSEN

Vi handler i

KONFEKTUREFORRETNINGEN

Bredgade 31 - Langå

Stort udvalg i konfekturer, chokolade
Fine gaveæsker i alle prislæg
Kaffe - Lækker dessertis

Venlig hilsen

KIRSTEN FICH

Gå ikke forgæves - gå i forretningen med det store udvalg

LEGETØJSMESSEN

Bredgade 40 . Langå . Tlf. 46 15 85

Vi fører legetøj i alle prislæg -
pædagogisk - hobby til børn i
alle aldre.

Hobro

Vore funktionærer handler i

PUTTE'S GARN

Adelgade 63 . Hobro . (08) 52 35 48

Garn til alle formål i de bedste kvaliteter og moderne farver. Stort udvalg i trikotage. - Husk: det er os med Royal Consul strikke- og symaskiner

Struer

Tag noget lækkert med hjem
eller spis det her

CITY GRILL

Østergade 34 . Struer . tlf. 85 25 25

Hver dag 10 forskellige middagsretter
- alt i lækkert grill

- det er os med de store kyllinger -
Her får De maden uden ventetid
Åbent hver dag 9-23, helligd. 11-23

Vi handler i

City Centrets Konfekturer

Søndergade 6 . Struer . tlf. 85 28 42

Alt i lækkert konfekturer - bolsjer -
fine gaveæsker i alle prislæg -
husk vor lækre dessertis

Holstebro

Vær prisbevidst -

gå ikke over åen efter vand

HAAHR BENZIN

Gartnerivej . Holstebro . (07) 42 52 20

Benzin - Olie

Husk vor velassorterede kiosk

Kør til

PETER'S AUTOVÆRKSTED

Vesterbrogade 45 . Holstebro

Tlf. (07) 42 87 87

1. kl.s arbejde udføres fagmæssigt og samvittighedsfuldt

Speciale: Hanomag

Kør ind til

ESSO SERVICENTER

v/ Søren Nielsen

Nørrebrogade 12-14 . Holstebro

Telefon (07) 42 47 02

Benzin . Olie . Smøring . Autotilbehør .
Automatisk bilvask . Husk vor velassorterede kiosk . Cigaretter . Cerutter .
Pibetobak . Chokolade . Pastiller m.m.
Husk vi har længe åben

Viborg

Stedet, hvor man går ind,
når man går ud

RESTAURANT »HJØRNET«

Sct. Mathiasgade 74 . Viborg

Tlf. (06) 61 02 80

Kom ind og hyg Dem i vore spændende lokaler med intime sektioner. Maden er i topklasse - om aftenen danser vi til kendte plader. Værten er selv i køkkenet, så ingen opgave er for stor.

Venlig hilsen og på gensyn

Karen og Frank Henriksen

Vær prisbevidst - gå i

ENGELSBORG MINI MARKED

Skivevej 100 . Viborg . (06) 62 03 90

Kolonial - Konserver - Vine - Tobaksvarer - Dybfrost. - Det er os med den gode kaffe. Husk, vi har altid et godt tilbud. (Nye indehavere).

Venlig hilsen Inger og Gert Henriksen

ANNI

Det nye mødested - for smarte piger

Nytorv 2 . Viborg

Telefon (06) 62 04 36

DIRCH PASSER og C-MASKINEN for fuld damp

SPOGELSESTOGET

**DIRCH
PASSER**

LISBET
DAHL
AXEL
STRØBYE
KIRSTEN
WALTHER
PREBEN KAAS
CLARA ØSTØ

INSTRUKTION:
BENT CHRISTENSEN

Kom og GYS - hvis De kan for GRIN!

T.F.K. en SAGA FILM

I BIOGRAFER OVER HELE LANDET